

นโยบายการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของสหรัฐอเมริกา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNITED ARAB EMIRATES' POLICY OF REGIONAL POWER IN THE MIDDLE EAST

Mr. Thamrongsak Soontornpak

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์

นโยบายการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของ
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

โดย

นายธำรงค์ศักดิ์ สุนทรภัก

สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุชบาร์ตัน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

6380066924 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEYWORD: United Arab Emirates, UAE, Regional Power, Middle East, Foreign Policy

Thamrongsak Soontornpak : UNITED ARAB EMIRATES' POLICY OF REGIONAL POWER IN THE MIDDLE EAST. Advisor: Assoc. Prof. CHOOKIAT PANASPORNPRASIT, Ph.D.

The purpose of this research paper is to study about potential factors which motivate the United Arab Emirates (UAE) to enhance its' capabilities in various aspects of its' foreign policy. The study consults with the three-level analytical concept which focuses on individual decisionmaker, domestic and international system. The study finds that individual decisionmaker is the most influential factor in UAE's foreign policy process, especially Mohammed bin Zayed al-Nahyan, the Crown Prince of Abu Dhabi who has increased his influence in UAE's foreign policy process since 2000s. His influence has brought major change to UAE's foreign policy from being neutral in keeping good relations with other countries to maximize its' capabilities in various aspects such as diplomacy, economy, technology, renewable energy and military, in order to ensure its' security amidst the dynamics of change in the international system.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: International Relations

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การเขียนบทความวิจัยนี้จะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากปราศจากความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลสำคัญต่าง ๆ โดยเริ่มจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ พนัสพรประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่เชื่อมั่น รวมถึงคอยให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยมาตลอดตั้งแต่ผู้วิจัยศึกษาระดับปริญญาตรีจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งได้สละเวลาให้คำแนะนำในการเขียนและปรับปรุงบทความวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดีแม้อาจารย์จะมีภารกิจมากมายก็ตาม ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงต่อมาก็คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรินทร์ สุพุทธิกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุชบารัตน์ ที่ให้เกียรติร่วมเป็นคณะกรรมการสอบและได้ให้คำแนะนำที่ทำให้บทความวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และท่านต่อไปคือ "ท่านทูตโทนง" วรารุช ภู่อภิญญา เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ที่ได้กรุณาให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการเขียนบทความวิจัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อีกทั้งผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และเปิดมุมมองใหม่ที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่สนุกและใกล้ตัวกว่าที่คิดมาก รวมทั้งพี่ ๆ เจ้าหน้าที่ภาควิชาฯ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยมาตลอดเช่นกัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ Fitness First ที่นอกจากจะเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยไปออกกำลังกายเป็นประจำแล้ว ยังเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยใช้ในการเรียน (แบบออนไลน์) และเขียนบทความวิจัยนี้เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความผ่อนคลาย ซึ่งส่งผลดีต่อการเขียนบทความวิจัยนี้มาก

และที่สำคัญ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้สนับสนุนในการศึกษาต่อมาตลอด รวมถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ของผู้วิจัยทุกคนสำหรับทุกความช่วยเหลือและกำลังใจที่ติดตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งผู้วิจัยสามารถบรรลุเป้าหมายในการศึกษาปริญญาโทใบนี้ได้ในที่สุด

อัครศักดิ์ สุนทรภัก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทนำ.....	1
นโยบายการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	5
ข้อมูลทั่วไปของสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	5
พัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ในช่วงทศวรรษ 1970-2000	6
พัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ในช่วงหลังทศวรรษ 2000.....	9
กรอบแนวคิด	20
การวิเคราะห์ระดับบุคคล	25
การวิเคราะห์ระดับรัฐ	29
การวิเคราะห์ระดับระหว่างประเทศ.....	32
บทสรุป.....	35
บรรณานุกรม	37
ประวัติผู้เขียน	46

บทนำ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต้องการดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างบทบาทการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของตน ซึ่งนโยบายต่างประเทศดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงจากนโยบายต่างประเทศในอดีตของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กล่าวคือ ตั้งแต่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรใน ค.ศ. 1971 ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งกระชับความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาหรับเพื่อนบ้านในบริเวณคาบสมุทรอาระเบีย¹ รวมถึงกลุ่มประเทศอาหรับอื่น ๆ² กลุ่มประเทศโลกเสรี และแม้แต่กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ด้วย³ ทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศในเชิงสร้างสรรค์มาตลอด เช่น การร่วมกับกลุ่มประเทศอาหรับเพื่อนบ้านจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือแห่งอ่าวอาหรับ หรือ Gulf Cooperation Council (GCC) ใน ค.ศ. 1981 เพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะภัยจากการปฏิวัติอิสลามอิหร่าน รวมถึงภัยจากการแข่งขันในภูมิภาคตะวันออกกลางของประเทศมหาอำนาจในช่วงสงครามเย็น⁴ เป็นต้น อีกทั้งยังได้พยายามแสดงบทบาทในการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในกรณีความขัดแย้งที่สำคัญในภูมิภาคตะวันออกกลาง เช่น กรณีพิพาทด้านพรมแดนระหว่างอียิปต์และลิเบียใน ค.ศ. 1974⁵ และกรณีความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและอิรักใน ค.ศ. 1983⁶ เป็นต้น รวมทั้งยังได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งให้ความช่วยเหลือกับประเทศอื่น ๆ ผ่านเครื่องมือทางเศรษฐกิจและการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมมาตลอด โดยเฉพาะปากีสถานที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน⁷ ผ่านองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้อง เช่น UAE Red Crescent⁸ มาเป็นเวลานาน การดำเนินนโยบายต่างประเทศในลักษณะดังกล่าว ทำให้มองได้ว่าในอดีต สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ดำเนินนโยบายต่างประเทศในเชิงสร้างสรรค์มากกว่าที่จะมุ่งแสดงให้เห็นถึงความโดดเด่นด้านขีดความสามารถของรัฐตนมาตลอด

¹ Malcolm C. Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity* (Boulder: Westview Press, 1986). p. 136.

² Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. p. 147.

³ Ibid., pp. 149-154.

⁴ Ibid., pp. 138-139.

⁵ Christopher M. Davidson, *Power and Politics in the Persian Gulf Monarchies* (New York: Columbia University Press, 2011). p. 24.

⁶ Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. p. 144.

⁷ Khalid S. Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests* (New York: Routledge, 2012). p. 104.

⁸ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 145.

แต่นับตั้งแต่ทศวรรษ 2000 เป็นต้นมา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยเฉพาะภายใต้ผู้นำคนใหม่ใน ค.ศ. 2004 โดยเปลี่ยนเป็นนโยบายต่างประเทศที่สะท้อนความพยายามในการยกระดับศักยภาพและบทบาทของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวทีระหว่างประเทศในมิติต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ในมิติเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนั้น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้เริ่มดำเนินอภิมหาโครงการ (Megaprojects) จำนวนมากเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์การเป็นศูนย์กลางการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะโครงการอสังหาริมทรัพย์และการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน⁹ อีกทั้งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังเป็นประเทศอาหรับประเทศแรกที่ดำเนินโครงการพัฒนาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในภูมิภาคตะวันออกกลางใน ค.ศ. 2020¹⁰ และยังเป็นประเทศโลกอาหรับประเทศแรกที่ประสบความสำเร็จในการส่งยานอวกาศเพื่อสำรวจดาวอังคารภายใต้โครงการ Hope Probe ใน ค.ศ. 2021¹¹ อีกด้วย

นอกจากนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้พยายามขยายบทบาทของตนในมิติความมั่นคงและการเมืองระหว่างประเทศมากขึ้น เช่น การร่วมกับซาอุดีอาระเบียส่งกำลังทหารร่วมทำสงครามต่อต้านกลุ่มกบฏ Houthi ในเยเมน¹² การสร้างฐานทัพเรือในโซมาเลีย¹³ รวมถึงเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจในการต่อต้านการก่อการร้ายมากขึ้น โดยเฉพาะการก่อตั้งศูนย์ Hedayah หรือ International Center of Excellence for Countering Violent Extremism (CVE) ที่กรุงอาบูดาบีใน ค.ศ. 2011 อีกทั้งยังมีโอกาสได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเยอรมนี จัดการประชุมการต่อต้านการก่อการร้ายด้วย¹⁴ นอกจากนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้พยายามพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตยุทโธปกรณ์ด้านการทหารเพื่อลดการพึ่งพาความช่วยเหลือจากประเทศพันธมิตรด้วยเช่นกัน¹⁵ ในขณะเดียวกัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

⁹ "A brief history of mega projects in Dubai," *The Independent*, 4 January 2010, <https://www.independent.co.uk/incoming/a-brief-history-of-mega-projects-in-dubai-5515738.html>. (accessed on 1 March 2022)

¹⁰ Patricia Sabga, "UAE starts first nuclear reactor at controversial Barakah plant," *Al Jazeera*, 1 August 2020, <https://www.aljazeera.com/economy/2020/8/1/uae-starts-first-nuclear-reactor-at-controversial-barakah-plant>. (accessed on 6 March 2022)

¹¹ Natasha Turak and Dan Murphy, "United Arab Emirates becomes the first Arab country to reach Mars," *CNBC*, 9 February 2021, <https://www.cnbc.com/2021/02/09/mars-probe-uae-attempts-to-become-first-arab-country-to-reach-mars-with-hope-probe.html>. (accessed on 6 March 2022)

¹² Jessica Larsen and Finn Stepputat, *Gulf state rivalries in the Horn of Africa: Time For a Red Sea Policy?*, Danish Institution for International Studies (April 2019).

¹³ Larsen and Stepputat, *Gulf state rivalries in the Horn of Africa: Time For a Red Sea Policy?*

¹⁴ Anthony H. Cordesman, Max Markusen, and Eric P. Jones, *Stability and Instability in the Gulf Region in 2016: A Strategic Net Assessment*, Center for Strategic and International Studies (2016). pp. 266-268.

¹⁵ Melissa Dalton and Hijab Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*, Carnegie Endowment for International Peace (2021). p. 5.

ยังเป็นประเทศแรกในกลุ่มประเทศคาบสมุทรอาหรับที่ได้ปรับนโยบายต่างประเทศที่กระชับความสัมพันธ์กับอิสราเอลผ่านการลงนามข้อตกลง Abraham Accords ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2020 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อดำเนินการขยายอิทธิพลของอิหร่าน อีกทั้งผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังมองว่า ข้อตกลงดังกล่าวอาจช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้านดินแดนระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย¹⁶ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าในช่วงหลังทศวรรษ 2000 เป็นต้นมา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งยกระดับฐานะของตนในภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยตั้งคำถามวิจัยของบทความวิจัยนี้ว่า ปัจจัยอะไรที่ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ปรับนโยบายต่างประเทศที่มุ่งยกระดับบทบาทของตนในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า มกุฎราชกุมารของรัฐอาบูดาบีคือ Mohammed bin Zayed al-Nahyan¹⁷ เป็นบุคคลที่ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันนโยบายต่างประเทศที่มุ่งเสริมสร้างบทบาทการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ผู้วิจัยจะใช้กรอบการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศ 3 ระดับ จากหนังสือ *Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory* ของ Valerie M. Hudson และ Benjamin S. Day¹⁸ เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์ระดับบุคคล (Individual Decisionmaker) ซึ่งจะวิเคราะห์ถึงแนวคิดและบทบาทของผู้นำประเทศ รวมถึงคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 2. การวิเคราะห์ระดับรัฐ (Domestic) เพื่อศึกษากลไกอำนาจรัฐ รวมถึงสังคมและวัฒนธรรมการเมืองที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และ 3. การวิเคราะห์ระดับระหว่างประเทศ (International System) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ของระบบระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

บทความวิจัยนี้จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) เช่น บทหนังสือ บทวิเคราะห์ รายงานวิจัย และข่าวสารที่เกี่ยวข้องจากสื่อที่มีความน่าเชื่อถือในระดับสากล เช่น Al Jazeera Reuters หรือ Gulf News รวมถึงบทความ

¹⁶ Maha El Dahan, Jeffrey Heller, and Steve Holland, "Israel, UAE to normalize relations in shift in Mideast politics; West Bank annexations on hold," *Reuters*, 13 August 2020, <https://www.reuters.com/article/us-israel-emirates-trump-idUSKCN25926W>. (accessed on 6 March 2022)

¹⁷ Mohammed bin Zayed al-Nahyan ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 2022 ภายหลังการเสียชีวิตของ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan

¹⁸ Valerie M. Hudson and Benjamin S. Day, *Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory*, 3rd ed. (Lanham: Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc., 2020). pp. 39-188.

จากวารสารวิชาการที่มีชื่อเสียง เช่น Foreign Policy เป็นต้น นอกจากนี้ จะใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับบุคลากรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา โดยเฉพาะบุคลากรจากกระทรวงการต่างประเทศของไทย ประกอบการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาบริบทที่เห็นในปัจจุบัน

โครงสร้างการนำเสนอของบทความวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน โดยส่วนที่ 1 บทนำของบทความวิจัย ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและภาพรวมพัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ส่วนที่ 3 กรอบการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศทั้ง 3 ระดับ ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาบริบทที่เห็นในปัจจุบัน และส่วนที่ 5 คือบทสรุป

นโยบายการเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ข้อมูลทั่วไปของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีสถานะเป็นรัฐอธิปไตยขนาดเล็กรัฐหนึ่งในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบียและอยู่ใกล้กับช่องแคบ Hormuz บริเวณอ่าวเปอร์เซีย รวมทั้งมีพรมแดนติดกับซาอุดีอาระเบียและโอมาน และมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สร้างรายได้หลักให้กับประเทศมาตลอด¹⁹ และเป็นประเทศที่มีปริมาณทรัพยากรน้ำมันมากถึงร้อยละ 10 ของปริมาณทรัพยากรน้ำมันทั้งหมดของโลก²⁰ อีกทั้งยังมีจำนวนประชากรจำนวนกว่า 10 ล้านคน²¹ โดยประชากรส่วนใหญ่คือชาวต่างประเทศที่ย้ายมาตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์²² และมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ²³

ด้านการเมืองการปกครอง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีลักษณะการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federation) ประกอบด้วย 7 รัฐ คือ อาบูดาบี (Abu Dhabi) ดูไบ (Dubai) ชาร์จาห์ (Sharjah) อัจมานท์ (Ajman) อุมม์ อัล คูเวินท์ (Umm al-Quwain) ฟุไจราห์ (Fujairah) และราส อัล ไคมาห์ (Ras al-Khaimah) โดยกรุงอาบูดาบีมีสถานะเป็นเมืองหลวงของประเทศ และเนื่องจากเป็นประเทศที่ใช้ระบอบการปกครองแบบเจ้าผู้ครองนคร จึงทำให้เจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีมีสถานะเป็นประธานาธิบดีที่เป็นผู้บริหารประเทศ และเจ้าผู้ครองนครดูไบดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี²⁴ ทั้งนี้ การบริหารกิจการภายในนั้น แต่ละรัฐต่างมีเจ้าผู้ครองนครเป็นผู้นำบริหารรัฐของตน ในขณะเดียวกันก็ได้จัดตั้งรัฐบาลกลางที่ทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการที่สำคัญของประเทศ เช่น การต่างประเทศและความมั่นคง เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบภายในของรัฐบาลกลางคือ 1. สภาสูงสุด (Federal Supreme Council) ประกอบด้วยเจ้าผู้ครองนครทั้ง 7 รัฐ ที่ทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายรวมถึงเป็นผู้เลือกประธานาธิบดี 2. คณะรัฐมนตรี (Federal Council of Ministers) ประกอบด้วยสมาชิก 24 ตำแหน่ง ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารโดยขึ้นตรงต่อสภาสูงสุด 3. สภาแห่งชาติของสหพันธรัฐ (Federal National Council) ประกอบด้วยสมาชิก 40 คน มีวาระ 4 ปี ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและกลั่นกรองกฎหมายเพื่อเสนอให้สภาสูงสุดพิจารณา รวมถึงพิจารณาข้อเสนอในประเด็นต่าง ๆ ของคณะรัฐมนตรี และ 4. ศาลสูงสุด (Federal Judiciary) ประกอบด้วยประธานศาลสูงสุดและผู้พิพากษารวม 5 คน

¹⁹ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 22.

²⁰ Ibid., p. 24.

²¹ Worldometers, "United Arab Emirates Population." <https://www.worldometers.info/world-population/united-arab-emirates-population/>. (accessed on 17 April 2022)

²² The United Arab Emirates Government, "Fact Sheet." <https://u.ae/en/about-the-uae/fact-sheet>. (accessed on 17 April 2022)

²³ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 23.

²⁴ Kristian Coates Ulrichsen, *The Political Economy of Dubai*, Carnegie Endowment for International Peace (2020). p. 15.

ทำหน้าที่พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญของประเทศ รวมถึงกรณีความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐในสหพันธรัฐและระหว่างรัฐในสหพันธรัฐ รวมทั้งพิจารณาคดีความที่เกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศ²⁵

อนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า รัฐอาบูดาบีคือรัฐที่มีขนาดใหญ่ที่สุด รวมถึงมีปริมาณทรัพยากรน้ำมันสูงสุดในประเทศ²⁶ และเป็นศูนย์กลางการปกครองของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในขณะที่รัฐคูไบคือรัฐที่แม้จะมีปริมาณทรัพยากรน้ำมันน้อยกว่ารัฐอาบูดาบีมาก แต่กลับเป็นรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินโครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้ดำเนินมาตั้งแต่ภายหลังการก่อตั้งประเทศเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน²⁷

พัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในช่วงทศวรรษ 1970-2000

ภายหลังจากที่สหราชอาณาจักร (อดีตเจ้าอาณานิคมในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบีย) ถอนตัวออกจากภูมิภาคตะวันออกกลางตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษ 1960 เป็นต้นมานั้น²⁸ รัฐทั้ง 6 ในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบีย (อาบูดาบี คูไบ ชาร์จาห์ อัจมานห์ อุมม์ อัล คูเวนห์ และฟูไจราห์) ก็มีข้อตกลงร่วมกันจัดตั้งเป็นรัฐเอกราชใหม่ในนามสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ขึ้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1971 ก่อนที่รัฐราส อัล ไคมาห์ จะเข้าร่วมกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ใน ค.ศ. 1972²⁹ และผู้นำรัฐต่าง ๆ ร่วมกันตกลงให้ Zayed bin Sultan al-Nahyan เจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ³⁰ และเป็นผู้ตัดสินใจนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในลำดับสูงสุดอีกด้วย³¹

ในช่วงแรกของการก่อตั้งประเทศอาจกล่าวได้ว่า สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์กำลังเผชิญภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ โดยเฉพาะกรณีพิพาทกับอิหร่านในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ 3 แห่ง ในบริเวณอ่าวเปอร์เซีย คือ The Greater and Lesser Tunbs และ Abu Musa ซึ่งทั้งอิหร่านและ

²⁵ กระทรวงการต่างประเทศ, "สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์," (27 มีนาคม 2555).

<https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc1b15e39c3060009fb1?cate=5d5bcb4e15e39c3060006870>. (เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2565).

²⁶ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 24.

²⁷ Ulrichsen, *The Political Economy of Dubai*. p. 13.

²⁸ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 38.

²⁹ Embassy of the United Arab Emirates Washington DC, "History." <https://www.uae-embassy.org/discover-uae/history>. (accessed on 17 April 2022)

³⁰ Frauke Heard-Bey, *Abu Dhabi, the United Arab Emirates and the Gulf Region: Fifty Years of Transformation* (Berlin: Gerlach Press, 2017). p. 283.

³¹ William A. Rugh, "The Foreign Policy of the United Arab Emirates," *Middle East Journal* 50, no. 1 (Winter 1996). p. 58.

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต่างอ้างเหตุผลทางประวัติศาสตร์ถือครองกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะดังกล่าว³² อีกทั้ง Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มองว่าประเทศตนเป็นประเทศเกิดใหม่ที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนประชากรน้อย (ประมาณ 1.7 ล้านคน) ทำให้ขาดความพร้อมในการพัฒนาขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ³³ ประกอบกับ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักการอาหรับชาตินิยม และต่อต้านขบวนการไซออนนิสม์ (อิสราเอล)³⁴ รวมถึงหลักการชะกาต (Zakat) ของศาสนาอิสลามที่ส่งเสริมให้ชาวมุสลิมบริจาคทานช่วยเหลือผู้ที่ยากไร้³⁵ ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือทางการทูตและเครื่องมือทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับประเทศเกิดใหม่ โดยเฉพาะอิหร่านที่แม้จะมีกรณีพิพาทในประเด็นกรรมสิทธิ์เหนือ 3 หมู่เกาะ แต่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังคงรักษาระดับความสัมพันธ์ที่ดีกับอิหร่านได้จากการเป็นคู่ค้าที่สำคัญระหว่างกัน โดยรัฐดูไบเป็นรัฐที่ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับอิหร่านมากที่สุด³⁶

อาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรน้ำมันคือเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ตั้งแต่ช่วงก่อตั้งประเทศ กล่าวคือ นอกจากรัฐบาลจะนำรายได้จากการขายน้ำมันไปใช้พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศแล้ว ยังได้จัดสรรรายได้เหล่านี้ให้เป็นเงินช่วยเหลือกับประเทศที่มีสถานะยากจนกว่า โดยเฉพาะกลุ่มประเทศโลกอาหรับด้วยกันและประเทศมุสลิมอื่น ๆ ผ่านองค์กรการกุศลของประเทศ เช่น The Abu Dhabi Fund for Development (ADFD) The UAE Red Crescent และ The Zayed Charitable Foundation เป็นต้น โดยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ถือเป็นประเทศผู้บริจาคเงินช่วยเหลือรายใหญ่อันดับที่ 3 ในภูมิภาคตะวันออกกลาง รองจากคูเวตและซาอุดีอาระเบีย³⁷ ซึ่งปากีสถานถือเป็นประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือดังกล่าวจากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ค่อนข้างมาก ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างทั้งสองประเทศด้วยเช่นกัน³⁸

นอกจากนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้ใช้ทรัพยากรน้ำมันเป็นเครื่องมือสร้างอำนาจต่อรองทางการเมืองระหว่างประเทศ โดยร่วมกับประเทศสมาชิกองค์การกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (The Organization of the Petroleum Exporting Countries: OPEC) ยุติการส่งออกน้ำมันไปสหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตรในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1973 เพื่อตอบโต้สหรัฐอเมริกาที่สนับสนุน

³² Rugh, "The Foreign Policy of the United Arab Emirates." pp. 58-60.

³³ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 102.

³⁴ Ibid., pp. 104-105.

³⁵ Ibid., p. 52.

³⁶ Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. pp. 143-144.

³⁷ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. pp. 52-69.

³⁸ Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. p. 149.

อิสราเอลทำสงครามกับกลุ่มประเทศโลกอาหรับในสมรภูมิ Yom Kippur ซึ่งผลของการดำเนินนโยบายต่างประเทศดังกล่าวทำให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์และทำให้เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาต้องประสบภาวะชะลอตัวด้วยเช่นกัน³⁹

ต่อมา ในช่วงปลายทศวรรษ 1970 ถึงทศวรรษ 1990 แม้เป็นช่วงเวลาที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต้องเผชิญความท้าทายจากความตึงเครียดของสถานการณ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้น โดยเฉพาะภัยคุกคามจากนโยบายส่งออกการปฏิวัติอิสลามของอิหร่านระหว่าง ค.ศ. 1978-1979 เหตุการณ์สหภาพโซเวียตบุกอัฟกานิสถานใน ค.ศ. 1979 การเกิดสงครามระหว่างอิหร่านกับอิรักระหว่าง ค.ศ. 1980-1988⁴⁰ และสงครามอิรักบุกคูเวตใน ค.ศ. 1990⁴¹ แต่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังพยายามรักษาแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ไม่ก้าวร้าวกับฝ่ายใดอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นได้ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เริ่มดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมการสร้างความร่วมมือรักษาสันติภาพให้กับภูมิภาคตะวันออกกลางอย่างแข็งขันมากขึ้น โดยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ร่วมกับกลุ่มประเทศในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบียจัดตั้งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC) ขึ้นใน ค.ศ. 1981 และได้จัดการประชุมระหว่างประเทศสมาชิก GCC ขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 1981 ณ กรุงอาบูดาบี เพื่อเป็นแนวทางสร้างหลักประกันต่อภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ ของภูมิภาคผ่านการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการทหารและเศรษฐกิจ⁴²

ในขณะเดียวกัน ช่วงเวลาดังกล่าวนี้อาจเป็นช่วงเวลาที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เริ่มพัฒนาขีดความสามารถด้านการทหารมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลและระบบป้องกันภัยทางอากาศ อย่างไรก็ตาม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังต้องพึ่งพาการสนับสนุนด้านบุคลากรและยุทโธปกรณ์จากนานาประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศโลกตะวันตกและกลุ่มประเทศมุสลิมที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น ปากีสถาน จอร์แดน และโมร็อกโก⁴³ อีกทั้งตั้งแต่ทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เริ่มดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งกระชับความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกามากขึ้นผ่านการทำข้อตกลงด้านความมั่นคงร่วมกัน⁴⁴

³⁹ Department of State, "Oil Embargo, 1973-1974." <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/oil-embargo>. (accessed on 18 April 2022)

⁴⁰ Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. p. 138.

⁴¹ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 41.

⁴² Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. pp. 138-143.

⁴³ Ibid., p. 141.

⁴⁴ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 42.

แม้จะมีความพยายามดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งสร้างหลักประกันความมั่นคงอย่างชัดเจนขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา แต่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังดำเนินนโยบายต่างประเทศที่พยายามแสดงบทบาทเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและไกล่เกลี่ยในกรณีต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น การเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในกรณีพิพาทด้านพรมแดนระหว่างอียิปต์และลิเบียใน ค.ศ. 1974⁴⁵ รวมถึงในกรณีสงครามอิรักกับอิหร่านใน ค.ศ. 1983⁴⁶ และการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ทั้งชาวอิรักและคูเวตที่ต้องลี้ภัยจากกรณีสงครามอิรักกับคูเวต ใน ค.ศ. 1990⁴⁷ เป็นต้น

อีกทั้งเหตุการณ์สำคัญในช่วงต้นทศวรรษ 2000 เช่น เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และสงครามสหรัฐอเมริกาบุกอิรักใน ค.ศ. 2003 ก็ยิ่งทำให้กลุ่มประเทศอาหรับดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งสนับสนุนสหรัฐอเมริกาเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายมากขึ้น โดยเฉพาะการยินยอมให้สหรัฐอเมริกาเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศตน เพื่อใช้โจมตีฐานทัพของกลุ่มก่อการร้ายเช่นกัน⁴⁸ ซึ่งประเด็นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามเสริมสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงให้กับประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ท่ามกลางสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของระบบระหว่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1970 ถึงต้นทศวรรษ 2000 นั้น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนานาประเทศโดยใช้เครื่องมือทางการทูตและเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาหรับและประเทศมุสลิม ในขณะเดียวกัน สถานการณ์ระหว่างประเทศที่มีความท้าทายมากขึ้นก็ได้ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จำเป็นต้องกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศตะวันตกและพัฒนาขีดความสามารถด้านการทหารมากขึ้น ทั้งนี้ วัตถุประสงค์สำคัญของการดำเนินนโยบายต่างประเทศในลักษณะดังกล่าวคือ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของตนในเวทีระหว่างประเทศไปด้วย ซึ่งนับเป็นนโยบายต่างประเทศที่ยังไม่ได้สะท้อนบทบาทการเป็นประเทศมหาอำนาจของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อย่างชัดเจนนัก

พัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในช่วงหลังทศวรรษ 2000

จุดเปลี่ยนที่สำคัญของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เกิดขึ้นเมื่อ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan เสียชีวิตเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 และมกุฎราชกุมาร Khalifa bin Zayed al-Nahyan ได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีและประธานาธิบดีของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สืบต่อมา อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีอิทธิพลกำหนดนโยบายต่างประเทศของ

⁴⁵ Davidson, *Power and Politics in the Persian Gulf Monarchies*. p. 24.

⁴⁶ Peck, *The United Arab Emirates: A Venture in Unity*. p. 144.

⁴⁷ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 41.

⁴⁸ *Ibid.*, p. 43.

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในช่วงเวลาต่อมานี้กลับเป็น Mohammed bin Zayed al-Nahyan มกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีและ Mohammed bin Rashid al-Maktoum นายกรัฐมนตรีและเจ้าผู้ครองนครดูไบเป็นสำคัญ⁴⁹ และเมื่อ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan ล้มป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองใน ค.ศ. 2014 ก็ยิ่งทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan มีบทบาทที่จะกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อย่างชัดเจนมากขึ้น⁵⁰ โดยจะเห็นความเปลี่ยนแปลงในนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จากเดิมที่พยายามวางตัวเป็นกลางในกรณีความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และให้มุ่งให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและมนุษยธรรมกับนานาประเทศ กลายเป็นการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งแสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถของประเทศตน และพยายามยกระดับบทบาทของตนให้โดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น

การทำความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับแผนวิสัยทัศน์ของประเทศเป็นลำดับแรก ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้เริ่มกำหนดแผนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจของประเทศตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 2000 เป็นต้นมา โดยแผนวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ UAE Vision 2021 ตามคำริของ Sheikh Mohammed bin Rashid al-Maktoum นายกรัฐมนตรีและเจ้าผู้ครองนครดูไบใน ค.ศ. 2010 ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นประเทศชั้นนำของโลกโดยเร่งพัฒนาขีดความสามารถในมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (Competitive Knowledge Economy) การยกระดับคุณภาพการศึกษา (First-Rate Education System) การพัฒนาศักยภาพด้านการแพทย์ (World-Class Healthcare) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustainable Environment and Infrastructure) การสร้างสังคมรัฐที่ปลอดภัยและเป็นธรรม (Safe and Fair Judiciary) และการเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นและรักษาอัตลักษณ์ ของประเทศ (Cohesive Society and Preserved Identity)⁵¹ ซึ่งนับเป็นแผนวิสัยทัศน์สำคัญในการเป็นแนวทางยกระดับขีดความสามารถของประเทศในภาพรวมเพื่อให้ทันต่อวาระการฉลองครบ 50 ปีแห่งการสถาปนาสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ใน ค.ศ. 2021 ด้วย⁵²

นอกจากแผนวิสัยทัศน์ในระดับประเทศแล้ว รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้ประกาศแผนวิสัยทัศน์ในระดับรัฐเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภายในรัฐต่าง ๆ เองด้วย โดยแผนวิสัยทัศน์ระดับรัฐ

⁴⁹ Ibid., pp. 43-45.

⁵⁰ Kristian Coates Ulrichsen, "Transformation in UAE's Foreign Policy," *Al-Jazeera*, 8 June 2017, <https://studies.aljazeera.net/ar/node/1528>. (accessed on 25 April 2022)

⁵¹ The United Arab Emirates Government, "UAE Vision." <https://www.vision2021.ae/en>. (accessed on 19 April 2022)

⁵² The United Arab Emirates Government, "National Agenda." <https://www.vision2021.ae/en/national-agenda-2021>. (accessed on 19 April 2022)

ที่สำคัญ เช่น The Abu Dhabi Economic Vision 2030 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงพัฒนาศักยภาพของระบบการเงิน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรม เพื่อมุ่งยกระดับขีดความสามารถการประกอบธุรกิจในรัฐอาบูดาบีภายใน ค.ศ. 2030⁵³ และแผนวิสัยทัศน์ Dubai Vision 2040 ที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาระบบกฎหมายและธรรมาภิบาล และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในรัฐดูไบ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้นภายใน ค.ศ. 2040⁵⁴ นอกจากนี้ ยังมีแผนวิสัยทัศน์ของรัฐอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจเพื่อดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น แผนวิสัยทัศน์ Fujairah 2040 Plan⁵⁵ และ Ras al-Khaimah Energy Efficiency and Renewable Energy Strategy 2040⁵⁶ เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า แผนวิสัยทัศน์ดังกล่าวต่างมุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ และรัฐบาลของแต่ละรัฐได้ดำเนินอภิมหาโครงการ (Megaprojects) จำนวนมาก เพื่อสะท้อนถึงขีดความสามารถของรัฐตน และเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึงนักลงทุนจากนานาประเทศ โดยอภิมหาโครงการเหล่านี้ส่วนใหญ่มีที่ตั้งในรัฐดูไบ ตัวอย่างของอภิมหาโครงการสำคัญที่ดำเนินการเสร็จ เช่น โครงการ Palm Jumeirah ที่เป็นเกาะเทียมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก รวมถึงเป็นที่ตั้งของโรงแรมที่มีความหรูหราในระดับโลกจำนวนมาก⁵⁷ อีกทั้งยังมีโครงการ Burj Khalifa ตึกระฟ้าที่สูงที่สุดในโลกที่มีความสูง 828 เมตร⁵⁸ รวมทั้งโครงการ The Dubai Mall ที่เป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ระดับโลก⁵⁹ และโครงการ Yas Island ที่เป็นเกาะเทียมในรัฐอาบูดาบีเพื่อรองรับการเป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁵³ The Government of Abu Dhabi, *The Abu Dhabi Economic Vision 2030*.

⁵⁴ The United Arab Emirates Government, "Dubai 2040 Urban Master Plan." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/dubai-2040-urban-master-plan>. (accessed on 19 April 2022)

⁵⁵ The United Arab Emirates Government, "Fujairah 2040 Plan." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/fujairah-2040-plan>. (accessed on 19 April 2022)

⁵⁶ The United Arab Emirates Government, "RAK Energy Efficiency and Renewable Energy Strategy 2040." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/ras-al-khaimah-energy-efficiency-and-renewable-energy-strategy-2040>. (accessed on 19 April 2022)

⁵⁷ Harrison Jacobs, "I stayed at a hotel on Dubai's massive artificial island shaped like a palm tree and it's more surreal than any photos can show," *Business Insider*, 4 December 2018, <https://www.businessinsider.com/dubai-palm-jumeirah-artificial-island-2018-12>. (accessed on 20 April 2022)

⁵⁸ "Fact & Figures." <https://www.burjkhalifa.ae/en/the-tower/facts-figures/>. (accessed on 20 April 2022)

⁵⁹ "About The Dubai Mall." <https://thedubaimall.com/en/about-us/about-the-dubai-mall>. (accessed on 20 April 2022)

เจ้าภาพจัดงาน Abu Dhabi Grand Prix 2009 และการก่อสร้างสถานที่ท่องเที่ยวอีกจำนวนมาก⁶⁰ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอภิมหาโครงการอีกจำนวนมากที่กำลังก่อสร้างและตั้งอยู่ในแผนการก่อสร้างในอนาคต เช่น โครงการก่อสร้าง Rixos Marina Abu Dhabi ที่เป็นโรงแรมหรูระดับโลก รวมถึงโครงการ Snow Abu Dhabi ที่จะป็นสวนสนุกหิมะ (Snow Park) ขนาดใหญ่ที่สุดในโลกในรัฐอาบูดาบี อีกทั้งยังมีโครงการ The Meydan One Mall ที่จะป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ที่มีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น ลานสกีที่มีความยาวกว่า 1 กิโลเมตร และลานน้ำพุขนาดใหญ่ที่สุดในโลกในรัฐดูไบ⁶¹ และโครงการก่อสร้าง Wynn Resorts ในรัฐราส อัล ไคมาห์ ซึ่งจะป็นทั้งโรงแรมหรูและสถานบันเทิงระดับโลกที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศได้มากขึ้น⁶² เป็นต้น ทั้งนี้ อภิมหาโครงการดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอภิมหาโครงการทั้งหมดของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และต่างดำเนินการในยุคสมัยของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ทั้งสิ้น

นอกจากการดำเนินอภิมหาโครงการต่าง ๆ แล้ว รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้ประกาศมาตรการเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจและการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น เช่น การอนุญาตให้ชาวต่างประเทศสามารถถือหุ้นทั้งหมดในอุตสาหกรรมบางประเภท⁶³ เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมอวกาศ⁶⁴ รวมถึงการปรับลดจำนวนวันทำงานให้เหลือ 4.5 วันต่อสัปดาห์ และปรับวันหยุดสุดสัปดาห์ให้เป็นวันเสาร์และอาทิตย์เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติทั่วโลก⁶⁵ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถดึงดูดให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาลงทุนในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้มากขึ้น เช่น Alantra Investment Bank ของสเปน⁶⁶ อีกทั้งยังทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) เป็นอันดับที่ 16

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁶⁰ Anna Zacharias, "Timeline: How Yas Island went from sand to spectacular-in pictures," *The National*, 20 November 2018, <https://www.thenationalnews.com/uae/timeline-how-yas-island-went-from-sand-to-spectacular-in-pictures-1.793640>. (accessed 20 April 2022)

⁶¹ "11 upcoming UAE mega-projects we can't wait for." <https://whatson.ae/2022/02/12-upcoming-dubai-mega-projects-we-cant-wait-for/>. (accessed on 20 April 2022)

⁶² "UAE: Ras al-Khaimah inks deal with casino giant Wynn Resorts," *Al Jazeera*, 26 January 2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/26/uae-inks-deal-with-casino-giant-wynn-as-gulf-state-eyes-gambling>. (accessed on 20 April 2022)

⁶³ Sarah Townsend, "Abu Dhabi to further relax investment rules in 2018, official says," *The National*, 2 March 2020, <https://www.thenationalnews.com/business/abu-dhabi-to-further-relax-investment-rules-in-2018-official-says-1.718134>. (accessed on 20 April 2022)

⁶⁴ Nour Salman, "UAE Cabinet approves economic activities eligible for up to 100% foreign ownership," *Emirates News Agency*, 2 July 2019, <https://wam.ae/en/details/1395302771629>. (accessed on 20 April 2022)

⁶⁵ "UAE shifts to 4.5-day workweek," *Bangkok Post*, 8 December 2021. p. B7.

⁶⁶ "Alantra moves into Gulf with Dubai office," *Bangkok Post*, 3 February 2022. p. B6.

ของโลกใน ค.ศ. 2020⁶⁷ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้ขยายโอกาสเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศอีกทางหนึ่ง นอกจากการค้าทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ⁶⁸

นอกจากนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังเป็นประเทศที่มีอัตราการฉีดวัคซีนครอบคลุมจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศเป็นลำดับต้นของโลก⁶⁹ รวมถึงประกาศเปิดประเทศเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2020 โดยให้ดูไบเป็นเมืองนำร่อง⁷⁰ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นานาประเทศยังคงปิดพรมแดนเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 อีกทั้งยังเป็นประเทศอาหรับประเทศแรกที่ตั้งโรงงานการผลิตวัคซีน Sinopharm ในภูมิภาคตะวันออกกลางด้วย⁷¹ ทั้งนี้ เพื่อเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาคมโลกในขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการแพร่ระบาดฯ ของประเทศ และเพื่อเตรียมความพร้อมจัดงาน Expo 2020 ในระหว่างเดือนตุลาคม ค.ศ. 2021 – มีนาคม ค.ศ. 2022 ซึ่งเป็นนิทรรศการแสดงนวัตกรรมระดับโลกที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นเจ้าภาพจัดงานในวาระนี้⁷²

ในด้านพลังงาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้แสดงบทบาทนำในการพัฒนานวัตกรรมพลังงานทางเลือกใหม่ (Renewable Energy) ในภูมิภาคตะวันออกกลางมาตลอด เพื่อทดแทนการใช้เชื้อเพลิงจากทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่อาจหมดไปได้ โดยจะเห็นได้จากการกำหนดยุทธศาสตร์ Energy 2050 ใน ค.ศ. 2017 ที่มุ่งส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกใหม่ในอัตราสูงขึ้นภายใน ค.ศ. 2050 และลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อรองรับการขยายตัวของ

⁶⁷ The United Arab Emirates Government, "The UAE, an ideal investment destination." <https://u.ae/en/information-and-services/business/the-uae-an-ideal-investment-destination>. (accessed on 20 April 2022)

⁶⁸ Michael Herb, "A Nation of Bureaucrats: Political Participation and Economic Diversification in Kuwait and the United Arab Emirates," *International Journal of Middle East Studies* 41, no. 3 (2009). pp. 378-379.

⁶⁹ Georgia Tolley, "UAE reaches Covid-19 vaccination milestone as 100% of eligible people receive first jab," *The National*, 27 November 2021, <https://www.thenationalnews.com/coronavirus/2021/11/27/uae-reaches-covid-19-vaccination-milestone-as-100-receive-first-jab/>. (accessed on 21 April 2022)

⁷⁰ Natasha Turak, "Dubai reopens to tourists: 'We have to be realistic' but 'confident' on sector rebound," *CNBC*, 7 July 2020, <https://www.cnb.com/2020/07/07/dubai-reopens-to-tourists-in-hopes-of-sector-rebound.html#:~:text=Dubai%20reopened%20to%20international%20tourists,for%2011.5%25%20of%20Dubai's%20GDP>. (accessed on 21 April 2022)

⁷¹ Lisa Barrington, "UAE launches COVID-19 vaccine production with China's Sinopharm," *Reuters*, 29 March 2021, <https://www.reuters.com/world/middle-east/new-abu-dhabi-plant-manufacture-covid-19-vaccine-chinas-sinopharm-2021-03-29/>. (accessed on 21 April 2022)

⁷² Jon Gambrell, "Dubai opens Expo 2020 to a world still reeling from pandemic," *AP*, 1 October 2021, <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-business-entertainment-dubai-middle-east-ffd6c4502d76a3bfc4d9cc3c5bd6f23c>. (accessed on 21 April 2022)

สังคมเมืองและประชากรในอนาคต⁷³ ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกในนาม Mohammed bin Rashid al-Maktoum Solar Park ในรัฐดูไบ และโครงการ Noor Abu Dhabi รวมถึงการดำเนินโครงการเมืองปลอดขยะแห่งแรกของภูมิภาคตะวันออกกลางในนาม Masdar City ในรัฐอาบูดาบี⁷⁴ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว นอกจากนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังได้ดำเนินโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า Barakah ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์แห่งแรกในภูมิภาคตะวันออกกลาง เพื่อเป็นทางเลือกในการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศอีกทางหนึ่ง แต่การพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ดังกล่าวถูกมองว่าอาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านสิ่งแวดล้อมจากกัมมันตภาพรังสีที่อาจรั่วไหลออกมาจากโรงไฟฟ้า รวมถึงความพยายามในการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในอนาคตได้ แต่รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้เน้นว่าจะมุ่งพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ในเชิงสันติเท่านั้น⁷⁵

ในด้านเทคโนโลยี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้พยายามแสดงบทบาทนำด้านเทคโนโลยีอวกาศด้วยเช่นกัน โดย Sheikh Mohammed bin Rashid al-Maktoum นายกรัฐมนตรีและเจ้าผู้ครองนครดูไบได้ประกาศโครงการ “Mars 2117 Project” ใน ค.ศ. 2017 ซึ่งเป็นโครงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์กับสถาบันวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศที่จะนำพามนุษย์ไปตั้งถิ่นฐานบนดาวอังคารให้สำเร็จภายใน 100 ปีข้างหน้า (ค.ศ. 2117)⁷⁶ และต่อมาได้ดำเนินโครงการ Emirates Mars Mission หรือ “Hope Probe” ซึ่งเป็นโครงการส่งยานสำรวจขั้นสูงโคจรเพื่อสำรวจข้อมูลของดาวอังคารในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2020 และนับเป็นประเทศอาหรับประเทศแรกที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการลักษณะดังกล่าว⁷⁷ ซึ่งโครงการเหล่านี้ นับเป็นพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่สำคัญของภูมิภาคตะวันออกกลางด้วยเช่นกัน

ในด้านความมั่นคง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้แสดงบทบาทที่โดดเด่นในประเด็นความมั่นคงทั้งภายในและระหว่างประเทศมากขึ้น โดยนับตั้งแต่ทศวรรษ 2000 เป็นต้นมา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้แสดงจุดยืนต่อต้านขบวนการก่อการร้ายสากลอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง

⁷³ Farkhod Aminjonov, "Policy Innovations and Rationale for Sustainable Energy Transition in the UAE," *Social Science Quarterly* 101, no. 7 (December 2020). pp. 2399-2400.

⁷⁴ Aminjonov, "Policy Innovations and Rationale for Sustainable Energy Transition in the UAE." p. 2398.

⁷⁵ Sabga, "UAE starts first nuclear reactor at controversial Barakah plant."

⁷⁶ "UAE seeks to build human settlement on Mars by 2117," *Al Jazeera*, 14 February 2017, <https://www.aljazeera.com/news/2017/2/14/uae-seeks-to-build-human-settlement-on-mars-by-2117>. (accessed on 21 April 2022)

⁷⁷ "UAE launches Hope probe in Arab world's first mission to Mars," *Al Jazeera*, 20 July 2020, <https://www.aljazeera.com/economy/2020/7/20/uae-launches-hope-probe-in-arab-worlds-first-mission-to-mars>. (accessed on 21 April 2022)

เนื่องจากเชื่อว่ากลุ่มขบวนการก่อการร้ายเหล่านี้มีความพยายามที่จะทำลายเสถียรภาพของระบอบการปกครองของตน โดยเฉพาะกลุ่มขบวนการ Muslim Brotherhood กลุ่ม Al-Queda กลุ่ม Islamic State⁷⁸ รวมถึงกลุ่มกบฏ Houthi ในเยเมน⁷⁹ ด้วย

การดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สำคัญเพื่อต่อต้านขบวนการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาและพันธมิตร เช่น การร่วมมือกับซาอุดีอาระเบียส่งกองกำลังทหารช่วยรัฐบาลเยเมนต่อสู้กับกลุ่มกบฏ Houthi ตั้งแต่ ค.ศ. 2015 เป็นต้นมา⁸⁰ และสามารถผลักดันกองกำลังของกลุ่มกบฏ Houthi ให้ออกจากพื้นที่บริเวณภาคตะวันออกและภาคใต้ของเยเมนได้⁸¹ อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบัน (ค.ศ. 2022) กองกำลังของทั้งสองประเทศจะยังไม่สามารถเอาชนะกลุ่มกบฏ Houthi ได้อย่างเด็ดขาด แต่ทั้งสองประเทศก็ได้ใช้โอกาสจากการทำสงครามนี้แผ่ขยายอิทธิพลไปในภูมิภาคใกล้เคียง โดยเฉพาะในพื้นที่ “งอญแอฟริกา” (Horn of Africa)⁸² ซึ่งสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรได้ตั้งฐานทัพในบริเวณ Berbera Port ในพื้นที่ Somaliland เพื่อใช้เป็นเส้นทางส่งกำลังบำรุงไปยังเยเมนได้อย่างสะดวก อีกทั้งเพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนของสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรเข้าไปลงทุนการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกในพื้นที่ดังกล่าวด้วย⁸³ ในขณะเดียวกัน สหรัฐอเมริกาและซาอุดีอาระเบียก็ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการทูตและเศรษฐกิจช่วยฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างเอธิโอเปียกับเอริเทรีย เพื่อช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับภูมิภาคดังกล่าวที่อาจมีผลต่อเสถียรภาพของภูมิภาคตะวันออกกลางด้วยเช่นกัน⁸⁴

อนึ่ง สหรัฐอเมริกาและพันธมิตรยังเป็นผู้ร่วมก่อตั้ง The Global Counterterrorism Forum (GCTF)⁸⁵ ซึ่งเป็นเวทีการประชุมระดับสากลเพื่อส่งเสริมการสร้างความร่วมมือการต่อต้านการก่อการร้ายในระดับต่าง ๆ ที่มีสมาชิกกว่า 30 ประเทศใน ค.ศ. 2011⁸⁶ อีกทั้งยังก่อตั้ง The International Center of Excellence for Countering Violent Extremism หรือ Hedayah Center ที่กรุงอาบูดาบีใน ค.ศ. 2012⁸⁷ เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาวิจัยชั้นนำเกี่ยวกับการก่อการร้ายและแสวงหาแนวทาง การป้องกัน

⁷⁸ Gertja Hoetjes, *The Saudi-Emirati axis and the preservation of regional order*, Netherlands Institute of International Relations (Hague, January 2022). p. 2.

⁷⁹ Dalton and Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*. p. 3.

⁸⁰ Hoetjes, *The Saudi-Emirati axis and the preservation of regional order*. p. 16.

⁸¹ Dalton and Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*. p. 3.

⁸² Hoetjes, *The Saudi-Emirati axis and the preservation of regional order*. p. 18.

⁸³ Larsen and Stepputat, *Gulf state rivalries in the Horn of Africa: Time For a Red Sea Policy?*

⁸⁴ International Crisis Group, *The United Arab Emirates in the Horn of Africa*, International Crisis Group (Brussels, 6 November 2018). p. 2.

⁸⁵ Cordesman, Markusen, and Jones, *Stability and Instability in the Gulf Region in 2016: A Strategic Net Assessment*. p. 266.

⁸⁶ Hedayah Center, "Who we are." <https://www.thegctf.org/Who-we-are/Background-and-Mission>. (accessed on 22 April 2022)

⁸⁷ Cordesman, Markusen, and Jones, *Stability and Instability in the Gulf Region in 2016: A Strategic Net Assessment*. p. 266.

ภัยคุกคามดังกล่าวด้วย⁸⁸ รวมถึงเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Countering Violent Extremism Expo 2014 ที่เป็นการประชุมระหว่างภาคีเครือข่ายต่อต้านการก่อการร้ายสากล และพัฒนากลยุทธ์การต่อต้านการก่อการร้ายรูปแบบต่าง ๆ⁸⁹ อีกทั้งยังร่วมกับประเทศมหาอำนาจจัดการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายในวาระต่าง ๆ เช่น The Working Group on Strategic Communications of the Global Coalition against ISIL ร่วมกับ สหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร และ The Working Group on Stabilization of the Global Coalition to Counter ISIL กับเยอรมนี⁹⁰ เป็นต้น

นอกจากนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังพยายามพัฒนาขีดความสามารถด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ของตนอย่างเด่นชัดขึ้น ดังจะเห็นได้จากการก่อตั้ง National Defense College ที่กรุงอาบูดาบีใน ค.ศ. 2013 เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรทางการทหารและพลเรือนของทั้งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และนานาชาติ⁹¹ อีกทั้งยังดำเนินนโยบายที่มุ่งส่งเสริมการระดมเกณฑ์ทหารในหมู่ประชากรชายที่มีอายุระหว่าง 18-30 ปีตั้งแต่ ค.ศ. 2014 เป็นต้นมา ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีจำนวนกำลังพลสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว⁹² รวมถึงเพิ่มงบประมาณด้านความมั่นคงให้สูงขึ้นมาตลอดตั้งแต่ช่วง ค.ศ. 2006 เป็นต้นมา⁹³ โดยใน ค.ศ. 2020 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ใช้งบประมาณเพื่อกิจการด้านความมั่นคงเป็นจำนวนกว่า 19,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยงบประมาณส่วนใหญ่ถูกจัดสรรเพื่อจัดหายุทธโศปกรณ์สมัยใหม่⁹⁴

การจัดหายุทธโศปกรณ์สมัยใหม่ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการพัฒนาขีดความสามารถด้านการทหารของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้จัดทำข้อตกลงจัดหายุทธโศปกรณ์กับนานาชาติ ทำให้สามารถนำเข้ายุทธโศปกรณ์สมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น เครื่องบินขับไล่ F-16 และ F-35 รวมถึงเฮลิคอปเตอร์ Apache และ Chinook และระบบป้องกันขีปนาวุธ (Terminal High Altitude Area Defense: THAAD) จากสหรัฐอเมริกา⁹⁵ รวมถึงขีปนาวุธ

⁸⁸ Hedayah Center, "About Hedayah." <https://hedayahcenter.org/about/>. (accessed on 22 April 2022)

⁸⁹ Cordesman, Markusen, and Jones, *Stability and Instability in the Gulf Region in 2016: A Strategic Net Assessment*. p. 266.

⁹⁰ Ibid., p. 269.

⁹¹ Dalton and Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*. p. 5.

⁹² Ibid., pp. 5-6.

⁹³ "UAE Military Spending/Defense Budget 1997-2022." <https://www.macrotrends.net/countries/ARE/uae/military-spending-defense-budget>. (accessed on 22 April 2022)

⁹⁴ Department of Commerce, "United Arab Emirates – Country Commercial Guide." <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/united-arab-emirates-defense>. (accessed on 22 April 2022)

⁹⁵ Dalton and Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*. p. 7.

รุ่นใหม่จากเกาหลีใต้⁹⁶ เครื่องบินขับไล่ Rafale จำนวน 80 ลำจากฝรั่งเศส⁹⁷ และระบบตรวจจับเรือดำน้ำจากเยอรมนี⁹⁸ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ก็ได้พยายามพัฒนาขีดความสามารถด้านยุทธโศปกรณ์ด้วยตนเองเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการควบรวมกิจการของบริษัทอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศจำนวน 25 แห่งแล้วจัดตั้งเป็นบริษัทใหญ่ในนาม Edge ใน ค.ศ. 2019 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและส่งออกอาวุธ⁹⁹ รวมถึงการพัฒนาระบบป้องกันภัยทางอากาศ SkyKnight ที่สามารถสกัดขีปนาวุธในระยะสั้นได้ และการพัฒนาอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicles: UAVs)¹⁰⁰ ซึ่งความพยายามพัฒนาขีดความสามารถด้านยุทธโศปกรณ์นี้ ประกอบกับยุทธโศปกรณ์ที่มีราคาถูกกว่ายุทธโศปกรณ์ของประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ ก็ได้ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์กลายเป็นผู้ส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ เช่น มาลี ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซาท์ซูดาน จอร์แดน และอียิปต์¹⁰¹ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะสามารถพัฒนาขีดความสามารถด้านยุทธโศปกรณ์ โดยนำเข้ายุทธโศปกรณ์จากประเทศมหาอำนาจตะวันตกหลายประเทศจนได้รับสมญานามว่าเป็น “สปาร์ต่าน้อย” (Little Sparta)¹⁰² แต่เป็นที่เชื่อกันว่า อิสราเอลให้ความสนับสนุนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์พัฒนาขีดความสามารถทางยุทธโศปกรณ์

อาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอิสราเอลในปัจจุบันเป็นความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนจากความสัมพันธ์ที่มีความขัดแย้งกันมาตลอด โดยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นประเทศอาหรับประเทศแรกในช่วงทศวรรษ 2000 ที่ประกาศปรับระดับความสัมพันธ์กับอิสราเอล และได้ลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพในนาม Abraham Accords เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม ค.ศ. 2020 โดยสหรัฐอเมริกาได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาดังกล่าวด้วย ซึ่งเป็นที่หวังกันว่า สนธิสัญญาดังกล่าวจะช่วยขจัดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศโลกอาหรับกับอิสราเอลในอนาคตและจะเจรจา

⁹⁶ Alex Gatopoulos, "UAE arms deals: What weapons is the Gulf state buying and why?," *AL Jazeera*, 9 February 2022, <https://www.aljazeera.com/features/2022/2/9/uae-arms-deals-what-weapons-is-the-gulf-state-buying-and-why>. (accessed on 22 April 2022)

⁹⁷ "UAE buys record 80 French Rafale jets in \$19bn arms deal," *AL Jazeera*, 3 December 2021, <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/3/uae-buys-record-80-french-fighter-jets-as-macron-starts-gulf-tour>. (accessed on 22 April 2022)

⁹⁸ Davidson, *Power and Politics in the Persian Gulf Monarchies*. p. 23.

⁹⁹ Dalton and Shah, *Evolving UAE Military and Foreign Security Cooperation: Path Toward Military Professionalism*. p. 5.

¹⁰⁰ Gatopoulos, "UAE arms deals: What weapons is the Gulf state buying and why?."

¹⁰¹ Naomi Cohen, "The UAE Is Turning Into the World Capital for Weapons Makers," *Foreign Policy*, 20 October 2020, <https://foreignpolicy.com/2020/10/20/the-uae-is-turning-into-the-world-capital-for-weapons-makers/>. (accessed on 10 April 2022)

¹⁰² Yoel Guzansky, "Sparta in the Gulf: The Growing Regional Clout of the United Arab Emirates," *INSS Insight* 822 (8 January 2017). p. 2.

สันติภาพได้ โดยข้อตกลงที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตกลงไม่ให้อิสราเอลเข้ายึดครองพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจอร์แดน ซึ่งจะช่วยนำไปสู่การจัดตั้งรัฐอธิปไตยของชาวปาเลสไตน์ในพื้นที่ดังกล่าวในอนาคต¹⁰³

นอกจากนี้ การปรับระดับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศก็ได้ช่วยให้เกิดการถ่ายเทเทคโนโลยีระหว่างกัน โดยเฉพาะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และเทคโนโลยีด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cybersecurity) ประกอบกับการเจรจานำเข้าอาวุธสมัยใหม่จากอิสราเอลจะช่วยเสริมสร้างให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและการป้องกันประเทศที่สูงขึ้น¹⁰⁴ รวมถึงทำให้เกิดกิจกรรมที่กระตุ้นเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้มากขึ้น เช่น การลงนามบันทึกความเข้าใจจำนวนมากกว่า 60 ฉบับ ที่ช่วยก่อให้เกิดมูลค่าการค้าระหว่างทั้งสองประเทศมากกว่า 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง 1 ปีแรกหลังการลงนามในสนธิสัญญา Abraham Accords รวมถึงเกิดการท่องเที่ยวระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศในอัตราที่สูงขึ้น¹⁰⁵ และยังมีข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างทั้งสองประเทศในเดือนเมษายน ค.ศ. 2022 โดยทั้งสองประเทศจะไม่คิดอากรศุลกากรของสินค้าจำนวนกว่าร้อยละ 95 ของสินค้าทั้งหมดที่ได้ค้าขายระหว่างกัน เช่น สินค้าประเภทอาหาร ผลิตภัณฑ์การเกษตร เครื่องสำอาง และอุปกรณ์การแพทย์¹⁰⁶ เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ก็ได้พยายามสร้างเสถียรภาพให้กับภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้นโดยการปรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เคยเป็นคู่กรณีให้เป็นที่ไปในทิศทางที่ดีขึ้น เช่น การส่งผู้แทนระดับสูงไปเยือนซีเรียในรอบหลายปี¹⁰⁷ รวมถึงการเชิญผู้นำของอิหร่านให้เดินทางมาเยือนประเทศตน¹⁰⁸ และการเดินทางเยือนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ของประธานาธิบดี Recep Tayyip Erdogan แห่งตุรกี ที่นำไปสู่การลงนามความตกลงทางการค้า อุตสาหกรรม และสาธารณสุข

¹⁰³ Dahan, Heller, and Holland, "Israel, UAE to normalize relations in shift in Mideast politics; West Bank annexations on hold."

¹⁰⁴ Mohammed Soliman, How tech is cementing the UAE-Israel alliance, Middle East Institute (11 May 2021), <https://www.mei.edu/publications/how-tech-cementing-uae-israel-alliance>. (accessed on 23 April 2022)

¹⁰⁵ "UAE, Israel mark one year into Abraham Accords," Bangkok Post, 16 September 2021. p. 6.

¹⁰⁶ "Israel and UAE agree on 'milestone' free trade deal," Al Jazeera, 1 April 2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/4/1/israel-and-uae-agree-on-milestone-free-trade-deal>. (accessed on 23 April 2022)

¹⁰⁷ "UAE top envoy meets Assad," Bangkok Post, 11 November 2021. p. 6.

¹⁰⁸ "Iran leader invited to visit UAE as relations improve," Bangkok Post, 8 December 2021. p. 6.

จำนวน 13 ฉบับ¹⁰⁹ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการสร้างร่วมมือที่จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ด้วย

จะเห็นได้ว่าสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ปรับเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 2000 เป็นต้นมา โดยปรับจากนโยบายต่างประเทศที่มุ่งเน้นการวางตัวเป็นกลางและให้ความช่วยเหลือกับนานาประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศโลกอาหรับและประเทศมุสลิมเป็นนโยบายต่างประเทศที่มุ่งพัฒนาและแสดงขีดความสามารถที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำในมิติระหว่างประเทศอย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งในด้านการทูต เศรษฐกิจ ความมั่นคง เทคโนโลยี และพลังงาน เป็นต้น ซึ่งนับเป็นความเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศที่มีนัยสำคัญ และเป็นประเด็นที่น่าศึกษาวิเคราะห์ว่าปัจจัยอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในนโยบายต่างประเทศดังกล่าวของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยผู้วิจัยจะได้อภิปรายในลำดับต่อไป

---

¹⁰⁹ "Turkey, UAE sign agreements on trade, industry during Erdogan visit," *Reuters*, 15 February 2022, <https://www.reuters.com/world/middle-east/turkeys-erdogan-visits-uae-first-time-decade-2022-02-14/>. (accessed on 23 April 2022)

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยจะใช้ “กรอบการวิเคราะห์ 3 ระดับ” ของ Valerie M. Hudson และ Benjamin S. Day ในหนังสือ *Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory*¹¹⁰ ซึ่งได้อธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดและตัดสินใจดำเนินนโยบายต่างประเทศของแต่ละรัฐใน 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับบุคคล 2. ระดับรัฐ 3. ระดับระหว่างประเทศ โดยผู้วิจัยจะอภิปรายในรายละเอียดเป็นลำดับไป

1. การวิเคราะห์ระดับบุคคล (Individual Decisionmaker)

การวิเคราะห์ระดับบุคคลเป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะเฉพาะตัว (Personality Traits) ความเชื่อ (Beliefs) และค่านิยม (Value) ของผู้นำหรือผู้กำหนดนโยบายต่างประเทศ เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดมุมมองที่เป็นการสร้างแรงกระตุ้น (Motive) ในการตัดสินใจนโยบายต่างประเทศของผู้นำ โดยการวิเคราะห์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยหลักการทางจิตวิทยามาประยุกต์ร่วมด้วยเพื่อความเข้าใจที่ละเอียดขึ้น¹¹¹ ทั้งนี้ ความแตกต่างในความเชื่อ ค่านิยม และความสนใจในกิจการต่างประเทศของผู้นำแต่ละคนนั้นมีแนวโน้มสูงที่จะส่งผลให้นโยบายต่างประเทศมีความแตกต่างกันออกไป¹¹² รวมถึงการเลือกคณะที่ปรึกษาในการกำหนดนโยบายต่างประเทศด้วย โดยผู้นำมักจะเลือกคณะที่ปรึกษาที่สามารถให้การสนับสนุนผู้นำคนนั้นได้¹¹³

วิธีการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของผู้นำสามารถทำได้ใน 2 รูปแบบ ดังนี้

1.1 การศึกษาอัตชีวประวัติ (Psychobiography) โดยศึกษาภูมิหลังและประสบการณ์ชีวิตของบุคคลหนึ่ง ซึ่งภูมิหลังและประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาสามารถส่งผลต่อบุคลิกลักษณะและค่านิยมของบุคคลนั้นได้ และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาประเมินได้ว่าอะไรคือแรงจูงใจต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของผู้นำหรือบุคคลนั้น¹¹⁴

การศึกษาอัตชีวประวัติสามารถช่วยให้นักวิชาการจำแนกบุคลิกลักษณะของผู้นำเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ โดย James David Barber ได้จำแนกบุคลิกลักษณะของผู้นำเป็น 4 ประเภท คือ ก. ตื่นตัวและ

¹¹⁰ Hudson and Day, *Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory*. pp. 39-188.

¹¹¹ *Ibid.*, pp. 58-62.

¹¹² *Ibid.*, pp. 41, 43.

¹¹³ *Ibid.*, p. 47.

¹¹⁴ *Ibid.*, p. 62.

มองโลกในแง่ดี (Active-Positive) ข. ตื่นตัวและมองโลกในแง่ร้าย (Active-Negative) ค. ไม่ตื่นตัวและมองโลกในแง่ดี (Passive-Positive) และ ง. ไม่ตื่นตัวและมองโลกในแง่ร้าย (Passive-Negative)¹¹⁵

1.2 การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดของผู้นำ (Content Analysis) โดยศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นำ เช่น บทสัมภาษณ์ บันทึกส่วนตัว จดหมาย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น การศึกษาวิเคราะห์เอกสารเหล่านี้สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจความคิดของผู้นำได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น¹¹⁶ และช่วยให้นักวิชาการสามารถจำแนกบุคลิกลักษณะของผู้นำเป็นประเภทต่าง ๆ ได้เช่นกัน โดย Margaret G. Hermann ได้จำแนกบุคลิกลักษณะของผู้นำเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ก. มุ่งขยายอำนาจ (Expansionistic) ข. มุ่งสั่งสอน (Evangelistic) ค. มีความยืดหยุ่น (Incremental) ง. มุ่งชักชวนผู้อื่นให้ทำงานร่วมกัน (Charismatic) จ. ผู้บัญชาการ (Directive) ฉ. มุ่งการปรึกษาหารือ (Consultative) ช. ตื่นตัวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Reactive) และ ซ. ผู้ประสานระหว่างทุกฝ่าย (Accommodative)¹¹⁷

นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องศึกษาในระดับกลุ่มคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศ เนื่องจากผู้กำหนดนโยบายต่างประเทศอาจไม่ได้มีเพียงผู้นำรัฐเพียงคนเดียว แต่อาจประกอบด้วยกลุ่มคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดังกล่าว (Small Group หรือ Groupthink)¹¹⁸ กลุ่มคณะบุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้นำหรือผู้ตัดสินใจนโยบายต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยกลุ่มคณะบุคคลอาจมีหลายรูปแบบ โดยรัฐที่มีรูปแบบการปกครองแบบอำนาจนิยม กลุ่มคณะบุคคลอาจประกอบด้วยสมาชิกที่มีความเห็นสอดคล้องกับผู้นำ หรือไม่มีท่าทีที่เห็นต่างจากผู้นำ ทำให้กระบวนการตัดสินใจนโยบายต่างประเทศสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่รัฐที่มีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอาจมีกลุ่มคณะบุคคลที่มีความเห็นหลากหลายและมีกระบวนการตัดสินใจที่ซับซ้อนกว่า¹¹⁹ อย่างไรก็ตาม กลุ่มคณะบุคคลเหล่านี้ก็ยังมีพลวัตภายในกลุ่ม (Small Group Dynamics) เนื่องจากกลุ่มคณะบุคคลที่มีความหลากหลายนี้อาจก่อให้เกิดความแตกต่างทางความคิดและนำไปสู่ความขัดแย้งภายในกลุ่มได้¹²⁰ อีกทั้งยังเกิดการชิงดีชิงเด่นในกระบวนการปรึกษาหารือการกำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อให้ข้อมูลหรือความคิดของตนได้รับการพิจารณาจากผู้นำได้ด้วย¹²¹ ซึ่งผู้นำอาจต้องเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ดังกล่าว

¹¹⁵ Ibid., pp. 62-63.

¹¹⁶ Ibid., pp. 64-65.

¹¹⁷ Ibid., pp. 67-68.

¹¹⁸ Ibid., p. 75.

¹¹⁹ Ibid., pp. 75-76.

¹²⁰ Ibid., p. 78.

¹²¹ Ibid., p. 86.

และในบางกรณี ผู้นำอาจตัดสินใจเลือกข้อมูลหรือแนวคิดของสมาชิกเพียงบางคนในกลุ่มคณะบุคคลดังกล่าวด้วย ดังนั้น การทำความเข้าใจวิถีคิดของบุคคลที่เป็นผู้ที่ผู้นำให้ความสำคัญ (Key Person) จึงเป็นประเด็นที่ต้องศึกษาในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของรัฐหนึ่งด้วย¹²²

นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคณะบุคคลและพลวัตของกลุ่มแล้ว ยังจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการของระบบราชการ (Organizational Process) ด้วย เนื่องจากนโยบายต่างประเทศเป็นนโยบายสาธารณะที่สำคัญ จึงจำเป็นต้องดำเนินการผ่านกระบวนการประชุมหารือภายใต้ระบบราชการที่ประกอบด้วยหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน รวมถึงองค์กรนอกภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นด้วย ซึ่งในกระบวนการประชุมหารือดังกล่าวก็สามารถก่อให้เกิดปัญหาการแข่งขันชิงดีชิงเด่นระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อที่จะเข้าถึงผู้นำและให้ข้อมูลของหน่วยงานตนได้รับการพิจารณาด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาการเมืองในระบบราชการ (Bureaucratic Politics) โดยหากหน่วยงานใดสามารถโน้มน้าวให้ผู้นำยอมรับข้อมูลของตนได้ ก็จะทำให้หน่วยงานนั้นมีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากผู้นำในประเด็นต่าง ๆ เช่น งบประมาณจำนวนมาก บุคลากร รวมถึงอำนาจสิทธิขาดในการดำเนินการในนโยบายต่างประเทศนั้น เป็นต้น ทำให้นำมาซึ่งเขตอิทธิพล (Turf) ของหน่วยงานดังกล่าวได้¹²³ และกลายเป็นตัวแสดงสำคัญในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศนั้นในที่สุด อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่นำเสนอแก่ผู้นำนั้นควรเป็นข้อมูลที่มีความแม่นยำและน่าเชื่อถือด้วย ซึ่งหากข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนกับความเป็นจริง ก็อาจส่งผลให้เกิดการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ผิดพลาดได้เช่นกัน¹²⁴

2. การวิเคราะห์ระดับรัฐ (Domestic)

การวิเคราะห์ระดับรัฐเป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับกลไกอำนาจรัฐ โดยเริ่มศึกษาระบอบการปกครองของรัฐที่เกี่ยวกับกระบวนการและสถาบันการเมืองที่สามารถส่งผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายต่างประเทศของรัฐได้ โดยเฉพาะในระบอบประชาธิปไตยที่มีสถาบันการเมืองและกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่เข้มแข็ง อีกทั้งภายใต้ระบอบประชาธิปไตยนี้ยังเปิดโอกาสให้กลุ่มขบวนการทางสังคมหรือกลุ่มผลประโยชน์สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศได้ รวมทั้งอาจจัดทำประชาพิจารณ์นโยบายต่างประเทศด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจทำให้ทิศทางของนโยบายต่างประเทศที่จะถูกกำหนดไม่เป็นไปตามที่ผู้นำต้องการก็ได้¹²⁵ ในทางกลับกัน ระบอบการปกครองแบบอำนาจนิยมสามารถควบคุมกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศได้

¹²² Ibid., pp. 83-84.

¹²³ Ibid., pp. 89-116.

¹²⁴ Ibid., p. 84.

¹²⁵ Ibid., pp. 146-149.

สะดวกมากกว่า เนื่องจากผู้นำมักเป็นผู้สั่งการและตัดสินใจเพียงคนเดียว รวมถึงอาจมีคณะที่ปรึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันกับผู้นำด้วย

อย่างไรก็ดี โดยทั่วไป ตัวแสดงทางการเมืองภายในรัฐที่สามารถส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง กลุ่มธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มขบวนการทางการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ รัฐบาลท้องถิ่น ชนกลุ่มน้อย กลุ่มศาสนา กลุ่มอาชญากรและกลุ่มก่อการร้าย รวมถึงบุคคลผู้มีอิทธิพลภายในรัฐนั้น ในขณะเดียวกัน ตัวแสดงภายนอกรัฐก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของรัฐหนึ่งได้เช่นกัน เช่น รัฐชาติอื่น กลุ่มพันธมิตร บริษัทข้ามชาติ องค์กรระหว่างประเทศ บุคคลผู้มีอิทธิพลจากต่างประเทศ สื่อต่างประเทศ รวมถึงกลุ่มอาชญากรและกลุ่มก่อการร้ายสากล¹²⁶ เป็นต้น

นอกจากสถาบันและกระบวนการทางการเมืองแล้ว ประวัติศาสตร์แห่งชาติ (Historical Stories) ยังเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องวิเคราะห์ด้วย เนื่องจากประวัติศาสตร์แห่งชาติคือการสร้างวาทกรรม (Discourse) ของรัฐ เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์และความเป็นมาของรัฐตนให้กับประชาชนในสังคมนั้น โดยผู้นำรัฐคือผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการดังกล่าว ในขณะเดียวกัน วัฒนธรรมของรัฐก็เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาร่วมด้วย โดยวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วนช่วยกำหนดค่านิยมและวิถีคิดของประชาชนในสังคมนั้น รวมถึงเป็นการสร้างแรงจูงใจในการกำหนดนโยบายต่างประเทศรูปแบบต่าง ๆ ด้วย โดยแต่ละรัฐต่างมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้รูปแบบของนโยบายต่างประเทศของแต่ละรัฐนั้นแตกต่างกันออกไป¹²⁷ ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า ประวัติศาสตร์แห่งชาติและวัฒนธรรมถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์แห่งชาติ (National Identity) ของรัฐหนึ่งทั้งในการรับรู้ของประชาชนในสังคมนั้นและในเวทีระหว่างประเทศด้วย¹²⁸

อนึ่ง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศในระดับรัฐอีกประการนั้นจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับ “คุณลักษณะแห่งชาติ” (National Attributes) เนื่องจากคุณลักษณะแห่งชาติมีส่วนสำคัญที่ทำให้รัฐสามารถกำหนดนโยบายต่างประเทศของตนได้อย่างเหมาะสม โดยองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะแห่งชาติได้แก่ ขนาดของประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ ที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์ จำนวนและคุณภาพของประชากร ระบบการเมืองของประเทศ ชีตความสามารถด้านการทหาร รวมถึงสภาพและขีดความสามารถ

¹²⁶ Ibid., pp. 150-151.

¹²⁷ Ibid., p. 139.

¹²⁸ Ibid., pp. 122-142.

ทางเศรษฐกิจ ซึ่งหากรัฐใดมีความพร้อมด้านคุณลักษณะแห่งชาติ ก็จะทำให้รัฐนั้นมีขีดความสามารถสูง และสามารถดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการมีบทบาทที่โดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศได้¹²⁹

3. การวิเคราะห์ระดับระหว่างประเทศ (International System)

การวิเคราะห์ระดับระหว่างประเทศจะศึกษาเกี่ยวกับ “โครงสร้าง” ของระบบระหว่างประเทศ ในช่วงเวลาที่ต้องการศึกษา ซึ่งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของระบบระหว่างประเทศในช่วงเวลานั้นอาจ ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือแรงกดดันให้รัฐหนึ่งตัดสินใจกำหนดนโยบายต่างประเทศในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งได้ ตัวอย่างของสถานการณ์ระหว่างประเทศหมายถึง การดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐมหาอำนาจ ในเวลานั้นต่อรัฐต่าง ๆ การดำเนินการขององค์การระหว่างประเทศ รวมถึงการเกิดความขัดแย้งและการแข่งขันระหว่างรัฐต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งประเด็นเหล่านี้มีความแตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงเวลา¹³⁰

จะเห็นได้ว่าแม้กรอบการวิเคราะห์ทั้ง 3 ระดับมีจุดเน้นที่ไม่เหมือนกัน แต่การวิเคราะห์ กระบวนการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศนั้นจำเป็นต้องใช้กรอบการวิเคราะห์ทั้ง 3 ระดับ ไปพร้อมกัน เนื่องจากปัจจัยในระดับต่าง ๆ สามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการดังกล่าวได้ทั้งหมด¹³¹ ดังนั้น การใช้กรอบการวิเคราะห์ทั้ง 3 ระดับนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงสาเหตุที่สหรัฐอเมริกาปรับเอมิเรตส์ พยายามดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างการมีบทบาทที่โดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายในรายละเอียดต่อไป

¹²⁹ Ibid., pp. 170-180.

¹³⁰ Ibid., pp. 180-188.

¹³¹ Ibid., pp. 191-192.

การวิเคราะห์ระดับบุคคล

ถ้าพิจารณาระบบการเมืองการปกครอง ผู้ที่มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากที่สุดน่าจะเป็นประธานาธิบดี และผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีในช่วงทศวรรษ 2000 เป็นต้นมาคือ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan แต่อาจกล่าวได้ว่า Mohammed bin Zayed al-Nahyan มกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีเป็นผู้มีอิทธิพลในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากที่สุด และมีบทบาทสำคัญผลักดันนโยบายต่างประเทศที่พยายามยกระดับบทบาทของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวทีระหว่างประเทศให้โดดเด่นมากขึ้น¹³²

Mohammed bin Zayed al-Nahyan เกิดเมื่อวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1961 โดยเป็นบุตรของ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan ประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และ Fatima bint Mubarak al-Kitbi ซึ่งเป็นภรรยาที่ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan ให้ความสำคัญมาก¹³³ ทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan มีต้นทุนชาติกำเนิดที่ดีกว่าบุตรคนอื่นของ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan¹³⁴ โดย Mohammed bin Zayed al-Nahyan ได้รับการฝึกฝนให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายตั้งแต่วัยเยาว์ โดยศึกษาที่ The Royal Academy โมร็อกโค และมีโอกาสเข้าศึกษาที่ Royal Military Academy Sandhurst สหราชอาณาจักร ทำให้มีความรู้ด้านการทหารและความมั่นคงสูง ซึ่งท่านได้นำความรู้ดังกล่าวมาพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศของกองทัพสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ตลอด¹³⁵ รวมทั้งยังดำรงตำแหน่งสำคัญของกองทัพเป็นเวลานาน เช่น ผู้บัญชาการหน่วยป้องกันภัยทางอากาศ ทำให้สามารถสะสมบารมีจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว¹³⁶

นอกจากบทบาทด้านความมั่นคงแล้ว ท่านยังให้ความสำคัญกับกิจการอื่น ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนากิจการด้านการศึกษาและเศรษฐกิจ เนื่องจากท่านเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างความก้าวหน้าให้กับประเทศได้ การที่ท่านมีความสนใจและให้ความสำคัญกับ

¹³² Ulrichsen, "Transformation in UAE's Foreign Policy."

¹³³ บุตรของ Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan กับ Fatima bint Mubarak al-Kitbi มีจำนวน 6 คน ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามกลุ่ม "Bani Fatima" และดำรงตำแหน่งสำคัญที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการเมืองภายในรัฐอาบูดาบีมาเป็นเวลานาน (รายละเอียดอื่น ๆ โปรดดู Davidson, *Power and Politics in the Persian Gulf Monarchies*. pp. 14-15.)

¹³⁴ Matthew Hedges, *Reinventing the Sheikhdom: Clan, Power and Patronage in Mohammed bin Zayed's UAE* (London: C. Hurst & Co. (Publishers) Ltd., 2021). pp. 40-41.

¹³⁵ Crown Prince Court, "The Biography of HH Sheikh Mohammed bin Zayed Al Nahyan (MBZ)." <https://www.cpc.gov.ae/en-us/thecrownprince/HHsBiography/Pages/default.aspx>. (accessed on 15 May 2022)

¹³⁶ Hedges, *Reinventing the Sheikhdom: Clan, Power and Patronage in Mohammed bin Zayed's UAE*. p. 40.

การบริหารกิจการต่าง ๆ ของประเทศเพราะท่านมีโอกาสช่วย Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan บริหารและออกว่าราชการตามพื้นที่ต่าง ๆ เสมอ ทำให้ได้รับอิทธิพลทางความคิดและวิสัยทัศน์ การบริหารราชการแผ่นดินจากพ่ออย่างมาก อีกทั้งเป็นนักปฏิบัติที่ลงมือทำจริงประกอบกับปฏิบัติภารกิจในราชการตามพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศและการเดินทางเยือนต่างประเทศตามวาระต่าง ๆ นอกจากนี้ ท่านยังเป็นผู้ก่อตั้งและดำรงตำแหน่งประธานบริษัท Mubadala ใน ค.ศ. 2002 ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ควบคุมกองทุนขนาดใหญ่ของประเทศ¹³⁷ ผลงานและการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ทำให้ท่านได้รับการยอมรับจากข้าราชการและประชาชน รวมถึงสามารถเข้าถึงผู้นำของประเทศต่าง ๆ ได้ การได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางนี้ทำให้มีอิทธิพลในการบริหารราชการของประเทศมาตลอด และทำให้ได้รับความไว้วางใจจากพ่อของท่านมาก จนกระทั่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีใน ค.ศ. 2004 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan ได้รับการสถาปนาเป็นประธานาธิบดีสืบต่อจาก Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan¹³⁸ อย่างไรก็ตาม Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan มีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงนักเป็นทุนเดิม¹³⁹ จึงทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan มีโอกาสขึ้นนำการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมมากกว่า

นอกจากดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีแล้ว ท่านยังดำรงตำแหน่งสำคัญของหน่วยงานภาครัฐของรัฐอาบูดาบีในเวลาต่อมา เช่น ประธานสภาบริหารแห่งรัฐอาบูดาบี (Abu Dhabi Executive Council) ประธานสภาการพัฒนาธุรกิจแห่งรัฐอาบูดาบี (Abu Dhabi Council for Economic Development) ประธานกรมความรู้และการศึกษาอาบูดาบี (Abu Dhabi Department of Education and Knowledge) รองประธานองค์การเพื่อการลงทุนอาบูดาบี (Abu Dhabi Investment Authority) และรองผู้บัญชาการทหารสูงสุดแห่งกองทัพสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์¹⁴⁰ เป็นต้น การดำรงตำแหน่งที่สำคัญเหล่านี้มีส่วนช่วยให้ท่านมีบทบาทขึ้นนำการบริหารราชการแผ่นดินมากขึ้น โดยเฉพาะการผลักดัน Abu Dhabi Economic Vision 2030 เพื่อสร้างงานและขยายโอกาสดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และการผลักดันการใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น¹⁴¹ อีกทั้งเมื่อรัฐดูไบประสบวิกฤตเศรษฐกิจใน ค.ศ. 2009 ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากรัฐอาบูดาบี

¹³⁷ Christopher M. Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE* (New York: Oxford University Press, 2021). p. 83.

¹³⁸ สัมภาษณ์ วรารุช ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹³⁹ Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. p. 89.

¹⁴⁰ Crown Prince Court, "Roles & Responsibilities of HH Sheikh Mohammed bin Zayed Al Nahyan (MBZ)." <https://www.cpc.gov.ae/en-us/thecrownprince/HHsBiography/Pages/Childhood.aspx>. (accessed on 15 May 2022)

¹⁴¹ Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. p. 95.

สูงขึ้น ประกอบกับการปฏิรูปรัฐบาลใน ค.ศ. 2011 ที่ให้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินกับรัฐอูบาตาลีมากขึ้น ก็ได้ทำให้อิทธิพลของ Mohammed bin Zayed al-Nahyan เพิ่มขึ้นไปด้วยเช่นกัน¹⁴²

เมื่อ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan ล้มป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองใน ค.ศ. 2014 ทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan สามารถแสดงบทบาทนำบริหารราชการแผ่นดินมากขึ้น ท่านมองว่าสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เผชิญภัยคุกคามได้เสมอ โดยเฉพาะภัยคุกคามจากนโยบายต่างประเทศของอิหร่าน กลุ่มก่อการร้าย และกระแสเรียกร้องความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้ท่านผลักดันนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงในเชิงรุกมากขึ้น เช่น การร่วมมือกับซาอุดีอาระเบียส่งกำลังทหารเพื่อช่วยรัฐบาลฝ่ายอนุรักษ์นิยมทำสงครามต่อต้านกลุ่มกบฏ Houthi ในเยเมนตั้งแต่ ค.ศ. 2015 การจัดหายุทธโศปกรณ์การทหารที่ทันสมัยจากนานาประเทศ¹⁴³ รวมถึงความพยายามเข้าถึงและโน้มน้าวให้ผู้นำของประเทศมหาอำนาจให้ความสำคัญกับการต่อต้านกลุ่ม Muslim Brotherhood เนื่องจากท่านมองว่ากลุ่มขบวนการดังกล่าวเป็นกลุ่มก่อการร้ายที่สามารถสร้างความไม่มั่นคงต่อระบอบการปกครองของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้¹⁴⁴ รวมถึงโน้มน้าวให้โดดเดี่ยวอิหร่านด้วย¹⁴⁵

ในขณะเดียวกัน ท่านได้ผลักดันนโยบายต่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะโครงการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการผลิต โครงการดังกล่าวนอกจากจะช่วยสร้างงานให้กับประชาชนแล้ว ยังเป็นทางเลือกสำคัญเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศเพื่อทดแทนรายได้จากการค้าทรัพยากรน้ำมันที่อาจหมดไปในอนาคตได้¹⁴⁶ นอกจากนี้ยังผลักดันการยกระดับการศึกษาของประเทศโดยก่อตั้งสถาบันการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงและเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น Mohammed bin Zayed University of Artificial Intelligence และ Mohammed bin Zayed University for Humanities เป็นต้น ท่านเล็งเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับ

¹⁴² Peter Salisbury, *Risk Perception and Appetite in UAE Foreign and National Security Policy*, Chatham House (1 July 2020), <https://www.chathamhouse.org/2020/07/risk-perception-and-appetite-uae-foreign-and-national-security-policy>. (accessed on 13 May 2022)

¹⁴³ Sylvia Westall, "UAE Prince Who Reshaped Region Named Ruler of Oil-Rich Power," *Bloomberg*, 14 May 2022, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-14/abu-dhabi-crown-prince-mohammed-bin-zayed-elected-uae-president>. (accessed on 16 May 2022)

¹⁴⁴ Terry Gross, "UAE's Prince Mohammed Bin Zayed's Growing Influence On The U.S.," *National Public Radio*, 6 June 2019, <https://www.npr.org/2019/06/06/730339596/uaes-prince-mohammed-bin-zayed-s-growing-influence-on-the-u-s>. (accessed on 5 May 2022)

¹⁴⁵ Westall, "UAE Prince Who Reshaped Region Named Ruler of Oil-Rich Power."

¹⁴⁶ Ibid.

ประเทศได้¹⁴⁷ อีกทั้งยังผลักดันการจัดตั้งกระทรวงแห่งสันติธรรม (Ministry of Tolerance) เพื่อสนับสนุนนโยบายปีแห่งสันติธรรม (Year of Tolerance) โดยส่งเสริมการสร้างสังคมพหุภาคีที่ประชาชนทุกเชื้อชาติสามารถดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข¹⁴⁸ การดำเนินนโยบายเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวทีระหว่างประเทศได้ดี

การดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีประกอบกับบุคลิกลักษณะที่เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเป็นผู้ผลักดันนโยบายต่างประเทศเพื่อยกระดับบทบาทของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวทีระหว่างประเทศมาเป็นเวลานาน ทำให้ท่านได้รับฉันทามติจากสภาสูงสุด (Federal Supreme Council) ให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่สามของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สืบต่อจาก Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan ที่เสียชีวิตเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 2022 ท่านได้ดำรงตำแหน่งเจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีด้วยเช่นกัน¹⁴⁹

ในประเด็นพลวัตของกลุ่มคณะที่ปรึกษา (Small Group Dynamics) ในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ประกอบด้วยกลุ่มคณะบุคคลที่ Mohammed bin Zayed al-Nahyan ให้ความสำคัญ 10-20 คน ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในราชวงศ์ al-Nahyan แห่งรัฐอาบูดาบี เช่น Abdullah bin Zayed al-Nahyan รัฐมนตรีต่างประเทศ Mansour bin Zayed al-Nahyan รองนายกรัฐมนตรี Tahnoun bin Zayed al-Nahyan และ Hazza bin Zayed al-Nahyan ที่ปรึกษาด้านความมั่นคง¹⁵⁰ รวมถึงกลุ่มเครือข่ายนักธุรกิจที่มีความคุ้นเคยกัน เช่น Khaldun al-Mubarak¹⁵¹ และ Mohammed Ali al-Hammadi¹⁵² เป็นต้น ทำให้การปรึกษาหารือในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม กลุ่มคณะบุคคลเหล่านี้ก็เปิดกว้างต่อข้อมูลและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ¹⁵³ อีกทั้งยังสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ที่ไม่ใช่สมาชิกราชวงศ์ได้มีโอกาสดำรงตำแหน่งสำคัญที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศได้

¹⁴⁷ สัมภาษณ์ วราวุธ ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁴⁸ David D. Kirkpatrick, "The Most Powerful Arab Ruler Isn't M.B.S. It's M.B.Z.," *New York Times*, 2 June 2019, <https://www.nytimes.com/2019/06/02/world/middleeast/crown-prince-mohammed-bin-zayed.html>. (accessed on 4 April 2022)

¹⁴⁹ "Sheikh Mohamed bin Zayed Al Nahyan elected UAE president," *Al Jazeera*, 14 May 2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/5/14/sheikh-mohamed-bin-al-zayed-elected-uae-president>. (accessed on 15 May 2022)

¹⁵⁰ Salisbury, *Risk Perception and Appetite in UAE Foreign and National Security Policy*.

¹⁵¹ Khaldun al-Mubarak เป็นนักธุรกิจรายใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในสภาบริหารแห่งรัฐอาบูดาบีและกรรมการผู้จัดการบริษัท Mubadala (รายละเอียดอื่น ๆ โปรดดู Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. pp. 122-123.)

¹⁵² Mohammed Ali al-Hammadi เป็นนักธุรกิจที่ดำรงตำแหน่งประธานสภาการพัฒนารัฐกิจแห่งรัฐอาบูดาบี (รายละเอียดอื่น ๆ โปรดดู Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. p. 148.)

¹⁵³ Salisbury, *Risk Perception and Appetite in UAE Foreign and National Security Policy*.

เพื่อให้นโยบายต่างประเทศมีความเหมาะสมกับสถานการณ์โลก¹⁵⁴ เช่น Yousef al-Otaiba เอกอัครราชทูตสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ประจำสหรัฐอเมริกา และ Ali al-Shamsi หัวหน้าหน่วยข่าวกรองของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์¹⁵⁵ เป็นต้น นอกจากนี้การปรึกษาหารือกับคณะที่ปรึกษาแล้ว Mohammed bin Zayed al-Nahyan ยังปรึกษาหารือกับเจ้าผู้ครองนครทุกคนในการประชุมสภาสูงสุดด้วย โดยพิจารณาข้อมูลจากหลายช่องทางก่อนตัดสินใจกำหนดนโยบายต่างประเทศต่อไป¹⁵⁶

กล่าวได้ว่า Mohammed bin Zayed al-Nahyan คือผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารราชการแผ่นดิน และมีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งระดับสูงทางการเมืองระดับประเทศ รวมถึงมีบุคลิกลักษณะที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ทำให้เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถและบทบาทของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ให้โดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์โลกมาตลอดเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับประเทศ

การวิเคราะห์ระดับรัฐ

กลไกอำนาจรัฐถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยกลไกอำนาจรัฐที่สำคัญคือ ระบบการปกครองแบบอำนาจนิยมที่ผู้นำหรือประธานาธิบดีมีอำนาจสูงสุดและมักครองตำแหน่งเป็นเวลานาน อีกทั้งสมาชิกราชวงศ์จำนวนมากก็เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในรัฐบาล และไม่มีระบบพรรคการเมือง¹⁵⁷ ทำให้กระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศสามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว แม้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะมีรูปแบบการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federation) ที่แต่ละรัฐมีอำนาจบริหารจัดการกิจการของตนได้อย่างอิสระ แต่กิจการที่สำคัญระดับประเทศ โดยเฉพาะการต่างประเทศและความมั่นคงอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของรัฐอาบูดาบี อีกทั้งรัฐอาบูดาบีเป็นรัฐที่มีขนาดใหญ่และมีปริมาณทรัพยากรน้ำมันมากที่สุด จึงทำให้เจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีเป็นผู้ที่มีอำนาจในการบริหารปกครองประเทศมากที่สุดด้วย¹⁵⁸

นอกจากนี้ คุณลักษณะแห่งชาติของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ต้องวิเคราะห์ในระดับรัฐด้วย กล่าวคือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นประเทศขนาดเล็กที่มีที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์อยู่ในบริเวณเส้นทางการคมนาคมระหว่างประเทศที่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างภูมิภาคเอเชียกับยุโรป

¹⁵⁴ สัมภาษณ์ วราวุธ ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁵⁵ Salisbury, *Risk Perception and Appetite in UAE Foreign and National Security Policy*.

¹⁵⁶ สัมภาษณ์ วราวุธ ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁵⁷ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 26.

¹⁵⁸ สัมภาษณ์ วราวุธ ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

และแอฟริกาได้เป็นอย่างดี¹⁵⁹ บริเวณดังกล่าวยังเป็นที่ตั้งของช่องแคบ Hormuz ที่เป็นเส้นทาง การขนส่งสินค้าที่สำคัญของกลุ่มประเทศในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบีย¹⁶⁰ ที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์ดังกล่าว มีส่วนสำคัญทำให้มีแนวคิดส่งเสริมให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยงที่สามารถสร้าง ความเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างสะดวก โดยเฉพาะรัฐดูไบที่เป็นรัฐที่มีบทบาทสำคัญ ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ¹⁶¹

นอกจากที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์แล้ว สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีปริมาณทรัพยากรน้ำมันและ ก๊าซธรรมชาติสูงเป็นอันดับต้นของโลก สร้างรายได้มหาศาลและนำมาพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ของประเทศ และใช้เป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ เช่น การให้ ความช่วยเหลือทางการเงินกับนานาประเทศ¹⁶² และการระงับการส่งออกน้ำมันเพื่อประท้วง สหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนอิสราเอลในสมรภูมิ Yom Kippur¹⁶³ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้นำของ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มองว่าทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นทรัพยากรที่สามารถหมดสิ้นไป ในอนาคตได้ ทำให้จำเป็นต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถ ทางเศรษฐกิจรูปแบบใหม่เพื่อสร้างรายได้ทดแทนรายได้จากทรัพยากรน้ำมันด้วย โดยเฉพาะโครงการ ส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศในระยะยาว เช่น โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ¹⁶⁴ เป็นต้น อีกทั้งยังพยายามพัฒนาขีดความสามารถการใช้พลังงานทางเลือกใหม่เพื่อเป็นเชื้อเพลิงให้กับ อุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ แทนทรัพยากรน้ำมันด้วย¹⁶⁵

ในขณะเดียวกัน รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางสังคม เนื่องจากประชากรในสังคมรัฐประกอบด้วยชาวต่างประเทศมากกว่า 8 ล้านคน เพราะต้องพึ่งพา ชาวต่างประเทศดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูง ในขณะที่ชาวพื้นเมืองมีจำนวนเพียง 1 ล้านคนเศษ เท่านั้น ทำให้เป็นสังคมรัฐที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จึงมีนโยบาย

¹⁵⁹ Dubai - The Middle East-Asia Hub, Middle East Institute (17 September 2013),

<https://www.mei.edu/publications/dubai-middle-east-asia-hub>. (accessed on 25 May 2022)

¹⁶⁰ Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. p. 22.

¹⁶¹ Sarah Algethami, "Why the UAE is a leading tourism destination in the region," *Gulf News*, 30 November 2013, <https://gulfnews.com/business/tourism/why-the-uae-is-a-leading-tourism-destination-in-the-region-1.1261536>. (accessed on 25 May 2022)

¹⁶² Almezaini, *The UAE and Foreign Policy: Foreign aid, identities and interests*. pp. 51-53.

¹⁶³ *Ibid.*, pp. 38-39.

¹⁶⁴ Jay Hilotin, "11 reasons to invest in the UAE," *Gulf News*, 4 April 2022, <https://gulfnews.com/business/11-reasons-to-invest-in-the-uae-1.1649068030119>. (accessed on 25 May 2022)

¹⁶⁵ National Editorial, "Diversification and the drive towards renewable energy," *The National*, <https://www.thenationalnews.com/opinion/editorial/diversification-and-the-drive-towards-renewable-energy-1.614502>. (accessed on 25 May 2022)

ที่ส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศสามารถดำเนินชีวิตได้สะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะการลดความเคร่งตามหลักศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ รัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังมีกลไกบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพทำให้สังคมมีความมั่นคงปลอดภัยสูงจนได้รับการจัดอันดับให้เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุดแห่งหนึ่งในโลกด้วย อีกทั้งรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังดำเนินนโยบายที่มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการดำเนินนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงในระดับโลก ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพของประชาชน การดำเนินการเหล่านี้ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มในสังคมรู้สึกเชื่อมั่นในรัฐบาลสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รวมทั้งเสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงจากปัจจัยภายในประเทศที่ส่งผลดีต่อความสามารถในการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพด้วย¹⁶⁶

นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวของตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐก็ส่งผลต่อนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ด้วย โดยเฉพาะกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง กล่าวคือ ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มองว่าความเคลื่อนไหวของกลุ่มขบวนการเหล่านี้สร้างความไม่มั่นคงต่อระบอบการปกครองของตนได้ ทำให้ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ยกระดับขีดความสามารถด้านความมั่นคงให้สูงขึ้นเพื่อสกัดภัยคุกคามดังกล่าว โดยการพัฒนาขีดความสามารถทางทหารผ่านการจัดหายุทโธปกรณ์และพัฒนาเทคโนโลยีทางการทหารที่ทันสมัย การร่วมกับสหรัฐอเมริกาต่อต้านกลุ่มขบวนการรัฐอิสลาม¹⁶⁷ การโน้มน้าวให้ผู้นำสหรัฐอเมริกาแสดงจุดยืนต่อต้านกลุ่ม Muslim Brotherhood ที่ทำทลายอำนาจของผู้นำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มาตลอด¹⁶⁸ และร่วมมือกับซาอุดีอาระเบียตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ใน ค.ศ. 2017 โดยอ้างว่ากาตาร์สนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Muslim Brotherhood¹⁶⁹ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยระดับรัฐหลายประการสามารถทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์กำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ รวมถึงยกระดับบทบาทของตนในเวทีระหว่างประเทศให้โดดเด่นมากขึ้นทั้งในมิติเศรษฐกิจและความมั่นคงได้ โดยเฉพาะปัจจัยด้านคุณลักษณะแห่งชาติที่สำคัญ เช่น ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ความมั่นคงของสังคมรัฐขีดความสามารถด้านการทหารและเศรษฐกิจ โครงสร้างระบอบการเมืองแบบอำนาจนิยม และการเคลื่อนไหวของกลุ่มขบวนการทางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น

¹⁶⁶ สัมภาษณ์ วรารุช ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁶⁷ Kirkpatrick, "The Most Powerful Arab Ruler Isn't M.B.S. It's M.B.Z.."

¹⁶⁸ Gross, "UAE's Prince Mohammed Bin Zayed's Growing Influence On The U.S.."

¹⁶⁹ Noah Browning, "Arab powers sever Qatar ties, citing support for militants," *Reuters*, 5 June 2017, <https://www.reuters.com/article/us-gulf-qatar-idUSKBN18W0DQ>. (accessed on 26 May 2022)

การวิเคราะห์ระดับระหว่างประเทศ

แม้สถานการณ์ของระบบระหว่างประเทศในปัจจุบันจะเป็นการแข่งขันระหว่างเสรีนิยมและอำนาจนิยม และในภาพรวม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ก็มีความสัมพันธ์ที่ดีกับทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะจีน ที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างมาก¹⁷⁰ แต่ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มองว่าไม่ควรเลือกเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจนเกินไป เพราะอาจส่งผลกระทบต่อสมดุลด้านการต่างประเทศของตนได้ อีกทั้งปัจจุบัน สหรัฐอเมริกาได้แสดงท่าทีที่ห่างเหินจากภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้น¹⁷¹ นอกจากนี้ ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยังมองว่าประเทศมหาอำนาจคือผู้ที่สร้างสถานการณ์ความไม่สงบในภูมิภาคตะวันออกกลางมาตั้งแต่อดีต ดังนั้น การพยายามพัฒนาขีดความสามารถของประเทศจึงเป็นทางเลือกเชิงนโยบายที่สำคัญ เพื่อให้สามารถลดการพึ่งพาประเทศมหาอำนาจนอกภูมิภาคและอยู่รอดได้ท่ามกลางการแข่งขันระหว่างขั้วอำนาจต่าง ๆ ในระบบระหว่างประเทศ¹⁷²

หากพิจารณาระบบระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค จะเห็นได้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต้องประสบปัญหาการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจด้วย จึงจำเป็นต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของตนภายหลังจากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ดีขึ้นด้วย ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก และทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จำเป็นต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศด้วยความระมัดระวังกับประเทศคู่แข่งของตน โดยเฉพาะอิหร่าน ซึ่งแม้อิหร่านจะเป็นประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีความขัดแย้งกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มานาน แต่ทั้งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอิหร่านจำเป็นต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างกันค่อนข้างมาก เนื่องจากต่างฝ่ายต่างเป็นคู่ค้าที่สำคัญของกันและกัน¹⁷³ อีกทั้งอิหร่านก็ถูกสหรัฐอเมริกาลงโทษทางเศรษฐกิจจนส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของตนมาเป็นเวลานานด้วย¹⁷⁴ ในขณะเดียวกัน ตุรกีก็เป็นคู่แข่งสำคัญที่ปรับท่าทีเป็นมิตรกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากขึ้นในช่วงต้น ค.ศ. 2022 เพื่อร่วมมือกันฟื้นฟูเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ¹⁷⁵ รวมทั้งกรณีที

¹⁷⁰ Alvin R. Cabral, "UAE and Chinese Business Council hold talks to expand partnerships for the future economy," *The National*, 27 April 2022, <https://www.thenationalnews.com/business/economy/2022/04/27/uae-and-chinese-business-council-hold-talks-to-expand-partnerships-for-the-future-economy/>. (accessed on 26 May 2022)

¹⁷¹ Mohammed Baharoon, *UAE-U.S. Relations: What Went Wrong?*, The Arab Gulf States Institute in Washington (22 April 2022), <https://agsiw.org/uae-u-s-relations-what-went-wrong/>. (accessed on 26 May 2022)

¹⁷² สัมภาษณ์ วรารุช ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁷³ สัมภาษณ์ วรารุช ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

¹⁷⁴ "Six charts that show how hard US sanctions have hit Iran," *BBC*, 9 December 2019, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48119109>. (accessed on 26 May 2022)

¹⁷⁵ "Turkey, UAE sign agreements on trade, industry during Erdogan visit."

สหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่หลายแห่งได้ยกเลิกการดำเนินงานใน ค.ศ. 2020 เพื่อแลกเปลี่ยนด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระหว่างกันด้วย¹⁷⁶

ในประเด็นความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศอาหรับ การดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อยกระดับบทบาทของสหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่มองว่าเป็นความพยายามเพื่อมุ่งแข่งขันขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจกับซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจดั้งเดิมในพื้นที่คาบสมุทรอาระเบีย โดยเฉพาะการดำเนินนโยบายเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และโครงการพัฒนาท่าเรือเพื่อเป็นศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศ เช่น โครงการพัฒนาท่าเรือ Jebel Ali ของสหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่และโครงการพัฒนาท่าเรือ King Abdulaziz Port Dammam ของซาอุดีอาระเบีย¹⁷⁷ แต่สหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่มองว่านโยบายต่างประเทศต่อซาอุดีอาระเบียด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากสหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่ยังจำเป็นต้องพึ่งพาซาอุดีอาระเบียในหลายประเด็น โดยเฉพาะการเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของตน¹⁷⁸ การป้องปรามอิหร่าน รวมทั้งการต่อต้านการเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มขบวนการทางสังคมต่าง ๆ¹⁷⁹ เป็นต้น อีกทั้ง Mohammed bin Zayed al-Nahyan ยังได้กระชับความสัมพันธ์กับ Mohammed bin Salman al-Saud มกุฎราชกุมารแห่งซาอุดีอาระเบีย โดยเชื่อว่าเป็นแนวทางรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทั้งสองประเทศและป้องกันไม่ให้อาหรับดำเนินนโยบายต่างประเทศที่อาจก่อความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้การนำของ Mohammed bin Salman al-Saud ในอนาคต¹⁸⁰

นอกจากนี้ กระแสการเรียกร้องความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (Arab Spring) ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาตอนเหนือใน ค.ศ. 2011 ก็ได้ทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan พยายามกระชับอำนาจบริหารประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะการแต่งตั้งให้บุคคลใกล้ชิดดำรงตำแหน่งที่สำคัญ เช่น Sheikh Ahmed bin Tahnoon al-Nahyan ผู้บัญชาการหน่วยกำลังสำรองแห่งชาติ (National Service and Reserve Authority) และ Sheikh Saeed bin Hamdan al-Nahyan ในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารเรือ¹⁸¹ รวมถึงเพิ่มงบประมาณด้านการทหาร

¹⁷⁶ Soliman, *How tech is cementing the UAE-Israel alliance.*

¹⁷⁷ John Calabrese, *The "New Normal" in Saudi-UAE Relations - Tying China In*, Middle East Institute (3 February 2022), <https://www.mei.edu/publications/new-normal-saudi-uae-relations-tying-china>. (accessed on 25 June 2022)

¹⁷⁸ ใน ค.ศ. 2019 ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 2 ของสหรัฐอเมริกาบริษัทยักษ์ใหญ่ โดยมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 23,993 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (รายละเอียดอื่น ๆ โปรดดู World Integrated Trade Solution, "United Arab Emirates Trade." <https://wits.worldbank.org/CountrySnapshot/en/ARE>. (accessed on 26 May 2022))

¹⁷⁹ David Ottaway, *Saudi Arabia and the United Arab Emirates Turn Rival Allies*, Wilson Center (20 July 2021), <https://www.wilsoncenter.org/article/saudi-arabia-and-united-arab-emirates-turn-rival-allies>. (accessed on 26 May 2022)

¹⁸⁰ Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. pp. 104-105.

¹⁸¹ Hedges, *Reinventing the Sheikdom: Clan, Power and Patronage in Mohammed bin Zayed's UAE*. p. 55.

และพยายามพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยีการทหารมากขึ้น¹⁸² อีกทั้งรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายควบคุมกิจการที่สำคัญ เช่น กิจการพลังงาน เศรษฐกิจ การคลัง¹⁸³ และเทคโนโลยีสารสนเทศ¹⁸⁴ และเกิดการควบรวมกิจการมากขึ้น โดยเฉพาะกิจการธนาคาร¹⁸⁵ เพื่อให้กิจการเหล่านี้สามารถดำเนินไปในทิศทางที่รัฐต้องการ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลจะดำเนินนโยบายควบคุมการดำเนินการของกิจการต่าง ๆ มากขึ้น แต่ก็ยังเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจตามนโยบายของผู้นำประเทศไปด้วย¹⁸⁶

สถานการณ์ระหว่างประเทศดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะพยายามพัฒนาขีดความสามารถของตนเพื่อลดการพึ่งพาประเทศมหาอำนาจนอกภูมิภาคมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาขีดความสามารถดังกล่าวกลับจำเป็นต้องพึ่งพาประเทศในภูมิภาคเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงสภาวะการพึ่งพาทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค¹⁸⁷ ในขณะเดียวกัน กระแสเรียกร้องความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในภูมิภาคก็ได้ทำให้ผู้นำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์พยายามกระชับอำนาจและเร่งพัฒนาขีดความสามารถของตนมากขึ้นด้วยเช่นกัน

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้ง 3 ระดับ คือระดับบุคคล ระดับรัฐ และระดับระหว่างประเทศต่างส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ทั้งหมด แต่หากพิจารณาโดยละเอียดแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ปัจจัยระดับบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากที่สุด เนื่องจากประธานาธิบดีหรือผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คือผู้มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจนโยบายต่างประเทศ และหากผู้นำมีความสนใจในกิจการต่างประเทศด้วย ก็ยังทำให้ดุลพินิจของผู้นำในประเด็นต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศมาก ซึ่งในกรณีนี้ก็คือดุลพินิจของ Mohammed bin Zayed al-Nahyan ประธานาธิบดีคนปัจจุบันที่มีความสนใจสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ รวมทั้งมีประสบการณ์กำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จากการดำรงตำแหน่งสำคัญบริหารราชการแผ่นดินมาเป็นเวลานานจนกลายเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างกว้างขวางที่พยายามพัฒนาขีดความสามารถในหลายมิติเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงให้กับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในระยะยาวต่อไป

¹⁸² Ibid., pp. 60-62.

¹⁸³ Davidson, *From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the UAE*. p. 147.

¹⁸⁴ Hedges, *Reinventing the Sheikdom: Clan, Power and Patronage in Mohammed bin Zayed's UAE*. p. 76.

¹⁸⁵ Ibid., p. 156.

¹⁸⁶ Ibid., pp. 140-141.

¹⁸⁷ สัมภาษณ์ วราวุธ ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, 18 พฤษภาคม 2565.

บทสรุป

นับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศภายหลังจากที่ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรใน ค.ศ. 1971 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เน้นการวางตัวเป็นกลางในสถานการณ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมุ่งกระชับความสัมพันธ์ที่ดีกับนานาประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาหรับและประเทศมุสลิม เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของประเทศเกิดใหม่ แต่เมื่อเวลาผ่านไป สถานการณ์ระหว่างประเทศทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จำเป็นต้องปรับนโยบายต่างประเทศให้เหมาะสมกับพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจำเป็นต้องกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศตะวันตกมากขึ้นเพื่อต่อต้านแนวคิดและกลุ่มก่อการร้ายที่ทำทายระบอบการปกครองของตนมากขึ้น แต่ถึงอย่างไม่ได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อยกระดับบทบาทของตนให้โดดเด่นขึ้นนัก จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงผู้นำใน ค.ศ. 2004 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เริ่มปรับนโยบายต่างประเทศที่มุ่งการพัฒนาขีดความสามารถของตนให้โดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะมิติเศรษฐกิจ เทคโนโลยี ความมั่นคง และการต่างประเทศ ทำให้สามารถสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับประเทศ และสร้างอิทธิพลในระบบระหว่างประเทศมากขึ้น นโยบายต่างประเทศดังกล่าวยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน (ค.ศ. 2022)

ความเปลี่ยนแปลงในนโยบายต่างประเทศดังกล่าวทำให้เป็นประเด็นที่ควรศึกษาว่า ปัจจัยอะไรที่ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ปรับนโยบายต่างประเทศที่มุ่งพัฒนาขีดความสามารถและขยายอิทธิพลในระบบระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งหากนำกรอบการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศ 3 ระดับ มาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ปรับนโยบายต่างประเทศเป็นเชิงรุกมากขึ้นคือ ปัจจัยระดับบุคคล กล่าวคือ ประธานาธิบดีหรือผู้นำของประเทศคือผู้มีอำนาจสูงสุดตัดสินใจนโยบายต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในช่วงทศวรรษ 2000 เป็นต้นมาคือ Mohammed bin Zayed al-Nahyan มกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีที่เป็นรัฐศูนย์กลางอำนาจการปกครองของประเทศ ประกอบกับเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีประสบการณ์ช่วยบริหารราชการแผ่นดินมาเป็นเวลานาน ทำให้ท่านเป็นที่เคารพนับถือในกลุ่มข้าราชการและประชาชน ซึ่งบุคลิกลักษณะสำคัญนี้ทำให้ท่านมีอิทธิพลต่อการบริหารกิจการที่สำคัญของประเทศมาตลอด แม้ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดของประเทศก็ตาม

เมื่อ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan ประธานาธิบดีของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ล้มป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองใน ค.ศ. 2014 ทำให้ Mohammed bin Zayed al-Nahyan มีบทบาทต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อย่างชัดเจนขึ้น ทำให้สามารถผลักดันแนวคิดที่ต้องการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศด้วยการพัฒนาขีดความสามารถ

ในมิติต่าง ๆ ได้มากขึ้น ทำให้สหรัฐอเมริกาและอียิปต์สามารถแสดงบทบาทของตนในเวทีระหว่างประเทศได้อย่างโดดเด่นมากขึ้น เช่น การร่วมส่งกำลังทหารทำสงครามต่อต้านกลุ่มกบฏ Houthi ในเยเมน ใน ค.ศ. 2015 การพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและการทหาร รวมทั้งการเป็นแกนนำในกลุ่มประเทศอาหรับที่ปรับความสัมพันธ์กับอิสราเอลใน ค.ศ. 2020 และการพัฒนาการใช้พลังงานทางเลือกใหม่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง เป็นต้น ทำให้สหรัฐอเมริกาและอียิปต์สามารถขยายอิทธิพลของตนในเวทีระหว่างประเทศได้มากขึ้น

แม้ปัจจัยระดับบุคคลจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาและอียิปต์ในฐานะที่เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดตัดสินใจนโยบายต่างประเทศ แต่ปัจจัยระดับอื่นก็มีส่วนต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาและอียิปต์ด้วย โดยเฉพาะระบอบการปกครองแบบอำนาจนิยมที่ทำให้กระบวนการตัดสินใจนโยบายต่างประเทศเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว รวมถึงคุณลักษณะแห่งชาติด้านทรัพยากรน้ำมันที่รัฐถือครองในปริมาณมาก สภาพเศรษฐกิจ การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้าย การดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศมหาอำนาจนอกภูมิภาคในปัจจุบันที่มีความไม่แน่นอนมากขึ้น กระแสเรียกร้องความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาตอนเหนือใน ค.ศ. 2011 และสภาวะการพึ่งพาทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อดุลพินิจของผู้ใช้ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเช่นกัน

อย่างไรก็ดี บทความวิจัยนี้เขียนขึ้นในช่วงเวลาที่สหรัฐอเมริกาและอียิปต์เปลี่ยนผู้นำคนใหม่ โดย Mohammed bin Zayed al-Nahyan ได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าผู้ครองนครอาบูดาบีและประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ภายหลังการเสียชีวิตของ Sheikh Khalifa bin Zayed al-Nahyan เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 2022 ดังนั้น จึงเป็นประเด็นที่นำศึกษาต่อไปในอนาคตว่า นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะดำเนินต่อไปอย่างไรเมื่อ Mohammed bin Zayed al-Nahyan ดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดของประเทศอย่างเป็นทางการท่ามกลางสถานการณ์ระหว่างประเทศที่มีพลวัตความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่เสมอ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงการต่างประเทศ. "สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์." 27 มีนาคม 2555.
<https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc1b15e39c3060009fb1?cate=5d5bcb4e15e39c3060006870>.

วรารุช ภู่อภิญญา, เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2565.

ภาษาอังกฤษ

"11 Upcoming Uae Mega-Projects We Can't Wait For." <https://whatson.ae/2022/02/12-upcoming-dubai-mega-projects-we-cant-wait-for/>.

"About the Dubai Mall." <https://thedubaimall.com/en/about-us/about-the-dubai-mall>.

"Alantra Moves into Gulf with Dubai Office." *Bangkok Post*, 3 February 2022, B6.

Algethami, Sarah. "Why the Uae Is a Leading Tourism Destination in the Region." *Gulf News*, 30 November 2013. <https://gulfnews.com/business/tourism/why-the-uae-is-a-leading-tourism-destination-in-the-region-1.1261536>.

Almezaini, Khalid S. *The Uae and Foreign Policy: Foreign Aid, Identities and Interests*. New York: Routledge, 2012.

Aminjonov, Farkhod. "Policy Innovations and Rationale for Sustainable Energy Transition in the Uae." *Social Science Quarterly* 101, no. 7 (December 2020).

Baharoon, Mohammed. *Uae-U.S. Relations: What Went Wrong?* The Arab Gulf States Institute in Washington (22 April 2022). <https://agsiw.org/uae-u-s-relations-what-went-wrong/>.

Barrington, Lisa. "Uae Launches Covid-19 Vaccine Production with China's Sinopharm." *Reuters*, 29 March 2021. <https://www.reuters.com/world/middle-east/new-abu-dhabi-plant-manufacture-covid-19-vaccine-chinas-sinopharm-2021-03-29/>.

"A Brief History of Mega Projects in Dubai." *The Independent*, 4 January 2010. <https://www.independent.co.uk/incoming/a-brief-history-of-mega-projects-in-dubai-5515738.html>.

Browning, Noah. "Arab Powers Sever Qatar Ties, Citing Support for Militants." *Reuters*, 5

- June 2017. <https://www.reuters.com/article/us-gulf-qatar-idUSKBN18W0DO>.
- Cabral, Alvin R. "Uae and Chinese Business Council Hold Talks to Expand Partnerships for the Future Economy." The National, 27 April 2022. <https://www.thenationalnews.com/business/economy/2022/04/27/uae-and-chinese-business-council-hold-talks-to-expand-partnerships-for-the-future-economy/>.
- Calabrese, John. The "New Normal" in Saudi-Uae Relations - Tying China In. Middle East Institute (3 February 2022). <https://www.mei.edu/publications/new-normal-saudi-uae-relations-tying-china>.
- Center, Hedayah. "About Hedayah." <https://hedayahcenter.org/about/>.
- . "Who We Are." <https://www.thegctf.org/Who-we-are/Background-and-Mission>.
- Cohen, Naomi. "The Uae Is Turning into the World Capital for Weapons Makers." Foreign Policy, 20 October 2020. <https://foreignpolicy.com/2020/10/20/the-uae-is-turning-into-the-world-capital-for-weapons-makers/>.
- Commerce, Department of. "United Arab Emirates – Country Commercial Guide." <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/united-arab-emirates-defense>.
- Cordesman, Anthony H., Max Markusen, and Eric P. Jones. Stability and Instability in the Gulf Region in 2016: A Strategic Net Assessment. Center for Strategic and International Studies (2016).
- Court, Crown Prince. "The Biography of Hh Sheikh Mohammed Bin Zayed Al Nahyan (Mbz)." <https://www.cpc.gov.ae/en-us/thecrownprince/HHsBiography/Pages/default.aspx>.
- . "Roles & Responsibilities of Hh Sheikh Mohammed Bin Zayed Al Nahyan (Mbz)." <https://www.cpc.gov.ae/en-us/thecrownprince/HHsBiography/Pages/Childhood.aspx>.
- Dahan, Maha El, Jeffrey Heller, and Steve Holland. "Israel, Uae to Normalize Relations in Shift in Mideast Politics; West Bank Annexations on Hold." Reuters, 13 August 2020. <https://www.reuters.com/article/us-israel-emirates-trump-idUSKCN25926W>.
- Dalton, Melissa, and Hijab Shah. Evolving Uae Military and Foreign Security Cooperation:

- Path toward Military Professionalism. Carnegie Endowment for International Peace (2021).
- Davidson, Christopher M. From Sheikhs to Sultanism: Statecraft and Authority in Saudi Arabia and the Uae. New York: Oxford University Press, 2021.
- . Power and Politics in the Persian Gulf Monarchies. New York: Columbia University Press, 2011.
- DC, Embassy of the United Arab Emirates Washington. "History." <https://www.uae-embassy.org/discover-uae/history>.
- Dhabi, The Government of Abu. The Abu Dhabi Economic Vision 2030.
- Dubai - the Middle East-Asia Hub. Middle East Institute (17 September 2013). <https://www.mei.edu/publications/dubai-middle-east-asia-hub>.
- Editorial, National. "Diversification and the Drive Towards Renewable Energy." The National. <https://www.thenationalnews.com/opinion/editorial/diversification-and-the-drive-towards-renewable-energy-1.614502>.
- "Fact & Figures." <https://www.burjkhalifa.ae/en/the-tower/facts-figures/>.
- Gambrell, Jon. "Dubai Opens Expo 2020 to a World Still Reeling from Pandemic." AP, 1 October 2021. <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-business-entertainment-dubai-middle-east-ffd6c4502d76a3bfc4d9cc3c5bd6f23c>.
- Gatopoulos, Alex. "Uae Arms Deals: What Weapons Is the Gulf State Buying and Why?" Al Jazeera, 9 February 2022. <https://www.aljazeera.com/features/2022/2/9/uae-arms-deals-what-weapons-is-the-gulf-state-buying-and-why>.
- Government, The United Arab Emirates. "Dubai 2040 Urban Master Plan." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/dubai-2040-urban-master-plan>.
- . "Fact Sheet." <https://u.ae/en/about-the-uae/fact-sheet>.
- . "Fujairah 2040 Plan." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/fujairah-2040-plan>.
- . "National Agenda." <https://www.vision2021.ae/en/national-agenda-2021>.
- . "Rak Energy Efficiency and Renewable Energy Strategy 2040." <https://u.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/local-governments-strategies-and-plans/ras-al-khaimah-energy-efficiency-and->

[renewable-energy-strategy-2040](#).

———. "Uae Vision." <https://www.vision2021.ae/en>.

———. "The Uae, an Ideal Investment Destination." <https://u.ae/en/information-and-services/business/the-uae-an-ideal-investment-destination>.

Gross, Terry. "Uae's Prince Mohammed Bin Zayed's Growing Influence on the U.S." National Public Radio, 6 June 2019. <https://www.npr.org/2019/06/06/730339596/uaes-prince-mohammed-bin-zayed-s-growing-influence-on-the-u-s>.

Group, International Crisis. The United Arab Emirates in the Horn of Africa. International Crisis Group (Brussels: 6 November 2018).

Guzansky, Yoel. "Sparta in the Gulf: The Growing Regional Clout of the United Arab Emirates." INSS Insight 822 (8 January 2017).

Heard-Bey, Frauke. Abu Dhabi, the United Arab Emirates and the Gulf Region: Fifty Years of Transformation. Berlin: Gerlach Press, 2017.

Hedges, Matthew. Reinventing the Sheikdom: Clan, Power and Patronage in Mohammed Bin Zayed's Uae. London: C. Hurst & Co. (Publishers) Ltd., 2021.

Herb, Michael. "A Nation of Bureaucrats: Political Participation and Economic Diversification in Kuwait and the United Arab Emirates." International Journal of Middle East Studies 41, no. 3 (2009): 375-95.

Hilotin, Jay. "11 Reasons to Invest in the Uae." Gulf News, 4 April 2022. <https://gulfnews.com/business/11-reasons-to-invest-in-the-uae-1.1649068030119>.

Hoetjes, Gertja. The Saudi-Emirati Axis and the Preservation of Regional Order. Netherlands Institute of International Relations (Hague: January 2022).

Hudson, Valerie M., and Benjamin S. Day. Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory. 3rd ed. Lanham: Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc., 2020.

"Iran Leader Invited to Visit Uae as Relations Improve." Bangkok Post, 8 December 2021, 6.

"Israel and Uae Agree on 'Milestone' Free Trade Deal." Al Jazeera, 1 April 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/4/1/israel-and-uae-agree-on-milestone>

[free-trade-deal.](#)

Jacobs, Harrison. "I Stayed at a Hotel on Dubai's Massive Artificial Island Shaped Like a Palm Tree and It's More Surreal Than Any Photos Can Show." Business Insider, 4 December 2018. <https://www.businessinsider.com/dubai-palm-jumeirah-artificial-island-2018-12>.

Kirkpatrick, David D. "The Most Powerful Arab Ruler Isn't M.B.S. It's M.B.Z." New York Times, 2 June 2019. <https://www.nytimes.com/2019/06/02/world/middleeast/crown-prince-mohammed-bin-zayed.html>.

Larsen, Jessica, and Finn Stepputat. Gulf State Rivalries in the Horn of Africa: Time for a Red Sea Policy? Danish Institution for International Studies (April 2019).

Ottaway, David. Saudi Arabia and the United Arab Emirates Turn Rival Allies. Wilson Center (20 July 2021). <https://www.wilsoncenter.org/article/saudi-arabia-and-united-arab-emirates-turn-rival-allies>.

Peck, Malcolm C. The United Arab Emirates: A Venture in Unity. Boulder: Westview Press, 1986.

Rugh, William A. "The Foreign Policy of the United Arab Emirates." Middle East Journal 50, no. 1 (Winter 1996).

Sabga, Patricia. "Uae Starts First Nuclear Reactor at Controversial Barakah Plant." Al Jazeera, 1 August 2020. <https://www.aljazeera.com/economy/2020/8/1/uae-starts-first-nuclear-reactor-at-controversial-barakah-plant>.

Salisbury, Peter. Risk Perception and Appetite in Uae Foreign and National Security Policy. Chatham House (1 July 2020). <https://www.chathamhouse.org/2020/07/risk-perception-and-appetite-uae-foreign-and-national-security-policy>.

Salman, Nour. "Uae Cabinet Approves Economic Activities Eligible for up to 100% Foreign Ownership." Emirates News Agency, 2 July 2019. <https://wam.ae/en/details/1395302771629>.

"Sheikh Mohamed Bin Zayed Al Nahyan Elected Uae President." Al Jazeera, 14 May 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/5/14/sheikh-mohamed-bin-al-zayed-elected-uae-president>.

- "Six Charts That Show How Hard Us Sanctions Have Hit Iran." BBC, 9 December 2019. <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48119109>.
- Soliman, Mohammed. How Tech Is Cementing the Uae-Israel Alliance. Middle East Institute (11 May 2021). <https://www.mei.edu/publications/how-tech-cementing-uae-israel-alliance>.
- Solution, World Integrated Trade. "United Arab Emirates Trade." <https://wits.worldbank.org/CountrySnapshot/en/ARE>.
- State, Department of. "Oil Embargo, 1973-1974." <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/oil-embargo>.
- Tolley, Georgia. "Uae Reaches Covid-19 Vaccination Milestone as 100% of Eligible People Receive First Jab." The National, 27 November 2021. <https://www.thenationalnews.com/coronavirus/2021/11/27/uae-reaches-covid-19-vaccination-milestone-as-100-receive-first-jab/>.
- Townsend, Sarah. "Abu Dhabi to Further Relax Investment Rules in 2018, Official Says." The National, 2 March 2020. <https://www.thenationalnews.com/business/abu-dhabi-to-further-relax-investment-rules-in-2018-official-says-1.718134>.
- Turak, Natasha. "Dubai Reopens to Tourists: 'We Have to Be Realistic' but 'Confident' on Sector Rebound." CNBC, 7 July 2020. <https://www.cnbc.com/2020/07/07/dubai-reopens-to-tourists-in-hopes-of-sector-rebound.html#:~:text=Dubai%20reopened%20to%20international%20tourists,for%2011.5%25%20of%20Dubai's%20GDP>.
- Turak, Natasha, and Dan Murphy. "United Arab Emirates Becomes the First Arab Country to Reach Mars." CNBC, 9 February 2021. <https://www.cnbc.com/2021/02/09/mars-probe-uae-attempts-to-become-first-arab-country-to-reach-mars-with-hope-probe.html>.
- "Turkey, Uae Sign Agreements on Trade, Industry During Erdogan Visit." Reuters, 15 February 2022. <https://www.reuters.com/world/middle-east/turkeys-erdogan-visits-uae-first-time-decade-2022-02-14/>.
- "Uae Buys Record 80 French Rafale Jets in \$19bn Arms Deal." AL Jazeera, 3 December 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/3/uae-buys-record-80-french-fighter-jets-as-macron-starts-gulf-tour>.

- "Uae Launches Hope Probe in Arab World's First Mission to Mars." AL Jazeera, 20 July 2020. <https://www.aljazeera.com/economy/2020/7/20/uae-launches-hope-probe-in-arab-worlds-first-mission-to-mars>.
- "Uae Military Spending/Defense Budget 1997-2022." <https://www.macrotrends.net/countries/ARE/uae/military-spending-defense-budget>.
- "Uae Seeks to Build Human Settlement on Mars by 2117." AL Jazeera, 14 February 2017. <https://www.aljazeera.com/news/2017/2/14/uae-seeks-to-build-human-settlement-on-mars-by-2117>.
- "Uae Shifts to 4.5-Day Workweek." Bangkok Post, 8 December 2021, B7.
- "Uae Top Envoy Meets Assad." Bangkok Post, 11 November 2021, 6.
- "Uae, Israel Mark One Year into Abraham Accords." Bangkok Post, 16 September 2021, 6.
- "Uae: Ras Al-Khaimah Inks Deal with Casino Giant Wynn Resorts." AL Jazeera, 26 January 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/26/uae-inks-deal-with-casino-giant-wynn-as-gulf-state-eyes-gambling>.
- Ulrichsen, Kristian Coates. The Political Economy of Dubai. Carnegie Endowment for International Peace (2020).
- . "Transformation in Uae's Foreign Policy." AL Jazeera, 8 June 2017. <https://studies.aljazeera.net/ar/node/1528>.
- Westall, Sylvia. "Uae Prince Who Reshaped Region Named Ruler of Oil-Rich Power." Bloomberg, 14 May 2022. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-14/abu-dhabi-crown-prince-mohammed-bin-zayed-elected-uae-president>.
- Worldometers. "United Arab Emirates Population." <https://www.worldometers.info/world-population/united-arab-emirates-population/>.
- Zacharias, Anna. "Timeline: How Yas Island Went from Sand to Spectacular-in Pictures." The National, 20 November 2018. <https://www.thenationalnews.com/uae/timeline-how-yas-island-went-from-sand-to-spectacular-in-pictures-1.793640>.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อัครศักดิ์ สุนทรภัก
วัน เดือน ปี เกิด	21 กันยายน 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการปกครอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	97/3 ซอยนนทบุรี 48 ถนนสนามบินน้ำ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY